

IZ VSEBINE

Obisk v Tehnoservisu KK Ptuj (stran 2)
Preizkušnja bikov (stran 4)
Kruh s priokusom po tujem (stran 5)
Kljub 93 letom še krepak (stran 6)
Tone Novak, mladinski prvak Balkana (stran 9)

Novim spoznanjem nasproti

Na osnovi uresničevanja sprejetih delovnih nalog, osmih pobratenih občin iz Slovenije in Hrvaške se bo v času od 6. avgusta do 6. septembra 1977 blizu 50 mladih udeležilo mladinske delovne akcije „Otok mladosti 77“ pri Sibeniku.

To bo prva večja skupna delovna akcija, plod prizadevanj za vzpostavljanje tesnejših medsebojnih vezi mladih iz občine Ptuj, Ormož, Varaždin, Čakovec, Slovenska Bistrica, Maribor in Koprivnica.

Pričakovati je, da bo v prihodnje takšnih skupnih akcij še mnogo več in na širšem območju, saj razen pridobivanja skupnih delovnih navad, mladi v brigadi

širijo bratstvo in prijateljstvo ter postavljajo temelje bodočega, še tesnejšega sodelovanja med občinami in republikami. Že doslej so mladi iz teh občin uspešno sodelovali na športnem, kulturnem in rekreativnem področju, izmenjavali so delovne izkušnje v vrstah ZSMS ter ohranjali in obujali tradicije NOB.

Brigado, katere organizator je letos OK ZSMS Koprivnica, bo sestavljalo po pet mladih iz vsake občine. Svojo usmerjenost pa bodo namenili predvsem v doseganje kar najboljših delovnih uspehov ter osebnemu izobraževanju na samoupravnem, kulturnem in na drugih področjih. Viktor Horvat

Praznik občine Ptuj

V nedeljo prve prireditve

Letošnji praznik občine Ptuj, ki je posvečen tudi 35 letnici ustanovitve, delovanja in junaškega boja Slovenskogoriške-Lackove čete, obsega vrsto prireditev, ki bodo vse do 20. avgusta.

Prve prireditve v počastitev 8. avgusta, praznika občine Ptuj bodo začele že v nedeljo, 31. julija.

Že ob 6. uri bo ob ribniku v Podlehniku meddružinsko ribiško tekmovanje športnih ribičev SR Hrvaške in SR Slovenije v lovu rib s plovcem. Ob 8. uri pa bo meddružinsko tekmovanje lovcev v streljanju na umetne golobe za prehodni pokal narodnega heroja Jožeta Lacka. To tekmovanje bo v Rogoznici ob Dornavski cesti in ne na olimpijskem strelišču v Hajdohah kot je bilo v programu prvotno navedeno.

Posebna zanimivost za tisoče gledalcev pa bo prav gotovo IV. ptujski padalski pokal PODLEHNIK 77. Tekmovanje, skoki na cilj v vodo, se bo začelo ob 15. uri ob ribniku v Podlehniku.

V sredo, 3. avgusta ob 18. uri bodo v Štukih slovesno prerezali

vrvico in s tem simbolično izročili prometu asfaltirano krajevno cesto Štukih—Mestni vrh. Danes teden, 4. avgusta pa bosta dve kulturni prireditvi, ob 18. uri bodo odprli retrospektivno razstavo del Janeza Mežana. Ta razstava bo v paviljonu Dušana Kvedra, dočim bo ob 19. uri odprta še razstava portretov tovariša Tita, delo akad. slikarja Albina Lugačiča in to v sejni dvorani KS Ptuj.

Glavne prireditve v počastitev praznika občine Ptuj pa bodo v naslednjem tednu.

PRED TEDNOM SOLIDARNOSTI

Solidarnost ljudi za ljudi

V spomin na katastrofalni potres v Skopju in na solidarnost, ki so jo ob tem izkazali narodi in narodnosti Jugoslavije skupaj z ljudmi vsega sveta, smo se dogovorili, da izberemo čas od 26. julija do 1. avgusta za Teden solidarnosti. V tem času se vsako leto izvršijo številne solidarnostne akcije in z njimi poudarimo velik pomen negovanja in širjenja solidarnosti kot družbene in osebne vrednote naših delovnih ljudi in občanov.

V Sloveniji bo letošnji Teden solidarnosti priložnost za ocenjevanje opravljenega dela in rezultatov povezanih s solidarnostnimi aktivnostmi v zadnjem letu. Pri tem imajo še posebno mesto rezultati opravljenega dela pri odpravljanju posledic potresov na Kozjanskem in v Posočju, saj se je prav v tej, doslej eni največjih aktivnosti, znova izkazala solidarnostna zavest naših delovnih ljudi in občanov.

Samo za pomoč prizadetim v Posočju je bilo izven zakona in družbenega dogovora zbranih 250 milijonov din sredstev (prostovoljni prispevki občanov in krajevnih skupnosti, organizacijah Rdečega križa, devizna sredstva, ki so jih namenili naši ljudje v tujini, dodatni enodnevni zaslužek izven zakona). Vseh dosedaj zbranih sredstev za Posočje je nad 955 milijonov din, za Kozjansko pa 762,2 milijona din. Iz teh sredstev je bilo na Kozjanskem zgrajenih 2245 stanovanjskih objektov (1510 novogradenj in 735 saniranih objektov), zgrajenih 9 novih šol, dom za ostarele v Šmarju in še nekateri drugi objekti družbenega standarda. V Posočju pa je bilo doslej saniranih 4619 in novozgrajenih 824 stanovanjskih objektov, zgrajen zdravstveni dom v Kobaridu, šola v Zagli, več družbenih objektov pa je še v gradnji.

V akciji, ki jo je organizirala Zveza sindikatov Slovenije so delavci v združenem delu prispevali sredstva in dodatno organiziranih dvo ali več dnevni zaslužkov, vključili so se v zbiranje pomoči v krajev-

nih skupnostih, sodelovali so s prostovoljnimi delom. V solidarnostne akcije so se vključile tudi druge republike, hitra in učinkovita pa je bila tudi pomoč Rdečega križa.

Velik delež k organiziranemu in osmišljenemu delovanju mladih v Sloveniji so prispevale mladinske delovne akcije. V lanskem letu je v mladinskih delovnih akcijah v Sloveniji sodelovalo 3411 brigadirjev, ki so zgradili 27.450 m vodovoda, 5700 m nove ceste, popravili 40 km cestnega omrežja in 313 stanovanjskih objektov v tolminski občini. Letos so mladinske delovne akcije še bolj množične in še številnejše. Sanacijski program obnove potresnega območja, bo predvidoma v celoti izpeljan do konca leta 1977.

Izvršni odbor predsedstva Republiške konference SZDL Slovenije poziva vse delovne ljudi in občane, organizacije združenega dela, krajevne skupnosti, občine ter druge samoupravne organizacije, da tudi v letošnjem Tednu solidarnosti prizadevno organizirajo in sodelujejo v vseh solidarnostnih akcijah, pripravijo programe lastnih solidarnostnih aktivnosti, ocenijo svoj prispevek v preteklem obdobju, sodelujejo v vseh oblikah zbiranja solidarnostnih sredstev, ki se zbirajo na podlagi Zakona o oblikovanju sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč. Izvršni odbor še posebej poziva delovne ljudi v organizacijah združenega dela, da solidarno prispevajo del osebnega dohodka in dodatno organiziranega dela prek 42 urnega delovnega tedna.

Z zbiranjem in združevanjem sredstev solidarnosti, z organiziranjem in sodelovanjem v solidarnostnih akcijah, bomo v praksi dokazali, da smo enotni v prizadevanjih za uveljavljanje socialistične solidarnosti kot humane in etične vrednote, na osnovi katere uresničujemo materialno in družbeno varnost ter enoten razvoj vseh delov naše družbene skupnosti.

Izvršni odbor Predsedstva RK SZDL Slovenije

Dobri rezultati v MDA Slovenske gorice 77

Tretja izmena brigadirjev, ki je v Dornavi že drugi teden nadvse uspešno opravlja svoje poslanstvo. Dobri rezultati na svojem delovišču, udarniške akcije in izredno razgibano življenje v popoldanskem času pričajo o vsesplošni pripravljenosti slehernega udeleženca tretje izmene, čimbolj pomagati k dobrim končnim rezultatom letoš-

nje akcije. Pester program so pripravili ob 22. juliju — dnevu vstaje slovenskega ljudstva. Ogledali so si vojašnico Dušana Kvedra v Ptuj, popoldne pa so v okviru obrambnega dne organizirali še orientacijsko tekmovanje. Ob koncu prazničnega dne so prižgali še kres, ob katerem so poslušali spomine udeležencev NOB.

V soboto se je 50 brigadirjev odpravilo v krajevno skupnost Cirkovce, kjer so pomagali pri polaganju betonskega estriha pri domu kranjanov, izkopali pa so tudi več metrov jarka za kanalizacijo.

Po delovnem dnevu v ponedeljek so se brigadirji odpravili v Stoperce, kjer so nadaljevali udarniško delo svojih predhodnikov iz druge skupine pri urejanju makadamske ceste Grdina — Naraplje. Brigadirjem so na pomoč priskočili mnogi domačini in mladi iz tankajšnjega mladinskega aktiva. Tudi tokrat so za pridnimi rokami ostali mnogi metri urejene ceste in velika količina razvoženega gramoza. Po končani udarniški akciji so brigadirjem pripravili domači mladinci družabni večer s kresom. Tudi tokrat je brigadirska disciplina opravila svoje, saj so se morali brigadirji kmalu posloviti,

Prejšnji teden je brigadirje v Dornavi obiskal Ljubo Jasnič, predsednik RK ZSMS (v sredini), levo od njega so predstavniki ptujске občine, desno pa brigadirji. Foto: JOS

kajti v torek so se ponovno srečali s trdo zemljo na svojem delovišču pri izkopu vodovodnega jarka v Slovenskih goricah.

Do konca tretje izmene bodo njihovi udeleženci organizirali še več udarniških akcij. Tako se bodo že jutri odpravili na udarniško akcijo v krajevno skupnost Ptujška gora, kjer bodo urejali cesto od vasi Doklece do Janžkega vrha, ki jo je

močno poškodovalo neurje in nalivi pred nekaj dnevi.

Morda se bodo brigadirji odpravili namesto popoldanskega počitka še kam na udarniško delo, saj je v njihovih osebnostih globoko zakoreninjena želja, da bi naredili čim več za razvoj manj razvitega območja Slovenskih goric in Haloz.

B. VODUŠEK

BRIGADA DUŠANA KVEDRA IZ PTUJA V POSOČJU

Koristimo ljudem potresnega območja

Teden solidarnosti, od 26. julija do 1. avgusta, poteka v smeri ocenjevanja opravljenega dela in doseženih rezultatov v okviru solidarnostnih aktivnosti. Pri ocenjevanju opravljenega dela imata največji pomen široki solidarnostni akciji po potresu v Posočju in na Kozjanskem. Dosežki pri obnovi obeh potresnih območij so dokazali moč in sposobnost naše samoupravne socialistične družbe.

V Posočju so delovni ljudje prispevali znatna sredstva z organiziranjem dodatnih eno in več dnevni zaslužkov v okviru sindikata, vključili so se v zbiranje pomoči v krajevnih skupnostih (prek 200 milijonov din), sodelovali s prostovoljnimi delom. Več kot 600 prizadetim je bila organizirana in zagotovljena prezimitev, v izredno kratkem času postavljenih 532 montažnih hiš, obnovljenih 2800 stanovanj. Celoten sanacijski program potresnega območja bo predvidoma zaključen do konca leta 1977.

Velik delež v oblikovanju solidarnostne zavesti in sistema solidarnosti predstavljajo mladinske delovne akcije. V Posočju delajo in so delate tudi specializirane brigade Rdečega križa, pionirske brigade, brigade zveze tabornikov, planinske zveze itd.

Na Mladinski delovni akciji Posočje 77 je tudi brigada Dušana Kvedra iz Ptuj, ki jo sestavlja 54 brigadirjev povprečne starosti 18 let. Njihov tabor je v Kobaridu. Brigada je v naselju dosegla ugled. Cvetka Fras je sprejela funkcijo predsednika skupščine izmene, Jelka Učakar je predsednik komisije za kulturo v izmeni. Brigada dela na delovišču v Breginju, kjer opravlja površinski izkop. (Vas Breginj je bila v času potresa popolnoma uničena in je danes novo naselje z montažnimi hišami.) Brigada iz Ptuj je v Posočju dosegla že vidljive uspehe: BRIGADIRJI IZ PTUJA SO NAMREČI ŽE VISOKO PRESEGLI DELOVNO NORMO.

N. Topolovec

Razgledni stolp, ki je trenutno neuporaben, dohodek od nedeljske prireditve bodo uporabili za njegovo ureditev. Foto: J. Bračič

Foto: J. Bračič

Nedeljska slovesnost na Gomili

Osrednja slovesnost ob tridesetletnem delovanju turističnega društva Gomila je bila povezana z dnevom vstaje slovenskega naroda in s počastitvijo letošnjih jubilejev tovariša Tita in komunistične partije. V nedeljo 24. julija se je na prireditvenem prostoru pri razglednem stolpu na Gomili zbralo lepo število občanov, za katere so pripravili pester program. V zanimivi povorki starih običajev so prikazali kmečka opravila, ki jih danes večinoma že opravljajo s stroji. Prikazali so tudi razna — že

izumirajoča obrtniška opravila, običaje ob porokah in podobno.

Pozornost obiskovalcev je pritegnil tudi prelet letal in skoki padalcev v bližino prireditvenega prostora. Pripravili so tudi kratek, a zanimiv kulturni program, nadaljevali pa so s piknikom in srečolovom. Dohodek nedeljske prireditve bodo požitvalni turistični delavci namenili za ureditev razglednega stolpa, ki je trenutno neuporaben, del denarja pa bodo namenili za modernizacijo ceste na Gomilo, ki je resnično v zelo slabem stanju. JB

Odšel je Dušan Petrović Šane

Tako kot vso Jugoslavijo, je tudi občane in delovne ljudi na našem območju v četrtek pretresla vest, da je umrl, zaradi srčne kapi DUŠAN PETROVIĆ-ŠANE, predsednik zvezne konference SZDL Jugoslavije, član predsedstva CK ZKJ, revolucionar, narodni heroj in junak socialističnega dela. Njegova nenadna smrt pomeni težko in nenadomestljivo izgubo za ZKJ, SZDLJ, za vse naše narode in narodnosti, saj je bil eden najozjnih sodelavcev tovariša Tita.

Dušan Petrović-Šane je bil rojen v Kragujevcu, 28. junija 1914 v delavski družini. Izučil se je kamnoseške obrti in kot kamnoseški delavec aktivno sodeloval v sindikalnem gibanju že od leta 1933. Član KPJ je postal leta 1936

in od takrat je njegova revolucionarna pot vodila navzgor, saj je opravil v KPJ več odgovornih dolžnosti.

Po sklepu KPJ je sredi leta 1941 odšel na območje Arandjelovac, kjer je pripravil vstajo in sodeloval pri ustanovitvi prvega šumadijskega partizanskega odreda. Deloval je na tistem območju, kjer so številni naši občani dobili varno zavetje po tem, ko jih je nacistični okupator izgnal iz naše slovenske zemlje. V spomin na tiste dni, ko se je začelo kovati pristno bratstvo in prijateljstvo med jugoslovanskimi narodi, se je občina Ptuj tudi pobratila z občino Arandjelovac. Prav zato nam je bil Dušan Petrović-Šane še toliko bližji, zato nas je njegova nenadna smrt še toliko bolj prizadela.

V delavskem domu Franca Krambergerja v Ptuj so se v soboto zjutraj sestali na žalni seji člani vodstva občinske konference SZDL, vodstev drugih družbenopolitičnih organizacij, predsedstva in izvršnega sveta skupščine občine Ptuj. O revolucionarni poti Dušana Petrovića-Šaneta je spregovoril Franc Lačen, podpredsednik občinske konference SZDL Ptuj. Zvezni konferenci SZDL Jugoslavije so s seje poslali sožalno brzojavko. Podobni žalni seji sta bili tudi v Ormožu in v Slovenski Bistrici.

V soboto popoldne ob 16. uri malodane ni bilo občana na našem območju, ki ne bi pred TV zaslonom ali ob radijskem sprejemniku, spremljal poslednje slovo od našega velikega revolucionarja, ki je našel svoj dom sredi belega marmorja rodne Šumadije, v naši pobrateni občini Arandjelovac. Naj za konec ponovimo besede Staneta Dolanca, sekretarja IK P CK ZKJ, ki se je v imenu ZKJ poslovil od tovariša Šaneta: „Pravi revolucionar je samo tisti, ki ostane zvest revoluciji vse svoje življenje“ in to je Dušan Petrović-Šane tudi bil.

F

TEDNIKOV UVODNIK • TEDNIKOV UVODNIK

Pravno pomoč občanu

V samoupravni družbi so nosilci pravic in obveznosti tudi vsi delovni ljudje in občani, ki so dolžni štiti in zagotavljati ustavnost in zakonitost. Da bi delovni človek in občan lahko uspešno uveljavljal svoje pravice, prispeval k uresničevanju ustavnosti in zakonitosti, mu je treba zagotoviti ustrezno pravno pomoč. To pomoč morajo v okviru svoje pristojnosti nuditi občanom vsa sodišča, državni organi, organizacije z javnimi pooblastili in samoupravne interesne skupnosti. Prav tako so organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti dolžne nuditi pravno pomoč delovnim ljudem, ki v teh organizacijah združujejo svoje delo.

Oblike pravne pomoči smo imeli doslej zelo različne. Poleg sodišč in odvetniških pisarn, je bila organizirana pravna pomoč pri občinskih svetih ZSS tako v Ptuj kot v Ormožu in v Slovenski Bistrici. Poleg tega smo imeli v Ptujju še posebej organizirano službo pravne pomoči, ki je delovala kot zavod. Tako obliko pravne pomoči so imeli samo še v občini Jesenice in Litija.

To je pred meseci tudi spodbudilo občinski izvršni svet, da je predlagal zborom skupščine ukinitve take oblike pravne pomoči. Nastali so razni zapleti, nekaj polemičnih razprav, rezultat vsega pa je bil, da je izvršni svet SO Ptuj, kot predlagatelj, umaknil predlog odloka o odpravi pravne pomoči pri skupščini občine, z odhodom vodje službe pravne pomoči v pokoj pa je to mesto ostalo nezasedeno. Torej, služba pravne pomoči smo obdržali, trenutno pa nimamo pravnika, ki bi to pomoč občanom nudil. Za kaj dejansko gre?

Služba pravne pomoči pri občinskem ljudskem odboru v Ptujju je bila ustanovljena že leta 1961. To pomoč so skrjala nudili občanom občinski upravni organi, v odloku pa je bilo tudi predvideno, da se služba pravne pomoči organizira še pri krajevnih uradih, vendar to določilo ni nikoli prav zaživel, ali bolje povedano — sploh ni zaživel. Junija 1966 je bil sklenjen sporazum in sistemizirano pri občinski pravni pomoči troje delovnih mest, zasedeni pa sta bili le dve, vodja pravne pomoči in vodja pisarne.

Tako je ostalo vse do 30. junija 1977, nič se ni spremenilo, čeprav je v Ur. listu SRS št. 12/72 izšel zakon o odvetništvu in drugi pravni pomoči in čeprav sta novi besedili zvezne in republiške ustave, leta 1974, globoko posegli v obstoječe družbene odnose in terjata nadaljnje revolucionarno spreminjanje teh odnosov na vseh področjih družbenega življenja.

Pred dobrim mesecem je republiška skupščina obravnavala delovni osnutek zakona o odvetništvu in drugi pravni pomoči, ki bo veljal za območje SR Slovenije in bo vse oblike pravne pomoči urejal enotno. V zakonu bo tudi določeno, do kdaj bodo morale skupščine občin organizirati oblike pravne pomoči v skladu z določili zakona. Ne gre torej za ohranjanje starega, temveč za novo, za pravno pomoč občanu in delovnemu človeku, ki mora biti zastavljena mnogo širše, celoviteje in predvsem boljše.

Po določilih novega besedila ustave je odvetništvo samostojna družbena služba za nudenje pravne pomoči. Gre torej za to, da bi z novim zakonom v določenem smislu podružbili odvetništvo in izvedli tudi večjo specializacijo za posamezna področja. To bi lahko zagotavljalo delovnemu človeku in občanu neprimerno boljše pravno pomoč kot doslej. K tej obliki pravne pomoči pa je treba dodati še vsoto isto pravno pomoč, ki so jo občanu dolžna dajati sodišča, od temeljnih pa do sodišča združenega dela, družbenega branilca samoupravljanja, javnega pravobranilca in podobno.

Vendar je to le tista pravna pomoč, ki jo morejo in lahko uspešno nudijo visoko usposobljeni pravniki. Tako pomoč potrebuje letno razmeroma malo občanov, med njimi je morda le nekaj desetih tistih, ki si pravne pomoči sami ne bi mogli plačati, to so ljudje iz socialno šibkih slojev. Ne bi bilo odveč, da bi skupnost socialnega skrbstva izdelala merila, kdo in v kakšnih primerih je upravičen do brezplačne pravne pomoči. To bi bilo za družbo brez dvoma cenejše kot pa financirati dejavnost nekega zavoda za pravno pomoč.

Toda naš delovni človek in občan skoraj dnevno išče različno pravno pomoč ali bolje povedano, (da ne bodo pravniki prizadeti) upravno administrativno pomoč. Občan bi rad, da bi mu kdo napisal takšno ali drugačno vlogo, ugovor, izpolnil obrazec, želi nasvet, kam se naj obrne v tej ali oni zadevi itd. itd., to najbolj vedo tisti, ki imajo dnevno opraviti s strankami. Tudi to je del celovite pravne pomoči občanu in delovnemu človeku, s katero ni potrebno obremenjevati visoko kvalificiranih pravnikov.

Tako „pravno pomoč“ lahko in morajo nuditi občanu krajevne pisarne, krajevne skupnosti, organizacije združenega dela, vsi upravni organi, samoupravne organizacije in skupnosti. Če bomo pomoč občanu organizirali tako, potem se ne bo dogajalo, kar se skoraj dnevno, da napol pismeni starejši občan moleduje po več ur po raznih uradih, da bi mu kdo izpolnil tak ali drugačen obrazec, v katerega je včasih treba vpisati le par besed.

Novi republiški zakon bo konkretno opredelil obseg nudenja pravne pomoči, dolžnosti nudenja te pomoči, dolžnosti varovanja trajnosti in odgovornosti. Posebej bo zadolžil vse državne organe, samoupravna sodišča, organizacije združenega dela in druge samoupravne organizacije in skupnosti, da morajo zagotoviti občanom oziroma delovnim ljudem učinkovito pravno pomoč, da bi lahko uveljavljali svoje na zakonu osnovne pravice in interese.

V skladu s tem bo prav gotovo občinska skupščina, v sodelovanju z družbeno-političnimi organizacijami, zlasti s sindikati in s samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter krajevnimi skupnostmi, organizirala resnično takšno pravno in drugo pomoč občanom, kakršno naš delavec, kmet, upokojenec, skratka — občan tudi potrebuje.

Franc Fideršek

TEDNIKOV UVODNIK • TEDNIKOV UVODNIK

Aktivnost mladih v vojašnici
Dušana Kvedra v Ptujju

Pred dnevi smo se ustavili pri mladih v vojašnici Dušana Kvedra v Ptujju ter se zanimali za delo mladih v krogu vojašnice. Slavko Nenadič, predsednik koordinacijskega odbora ZSM, nam je povedal, da je delo mladih, zlasti po obdobju reorganizacije zveze socialistične mladine v JLA, doživelo kvalitativne vsebinske premike in se je zlasti odrazilo v množičnosti dejstev mladih. Z ustanovitvijo aktivov ZSM se je mladinska organizacija približala mladim v vsej svoji širini. Problemi, s katerimi se mladi v vojašnici srečujejo, so v povezavi z vsakdanjim življenjem in delom mladih vojakov. Kraj reševanja le-teh pa je osnovna sredina, to je sredina, kjer problem nastaja.

Bogato in vsestransko delovanje je zabeleženo tudi na področju sodelovanja mladih vojakov z mestno mladino; predvsem se je le-to odvijalo ob najrazličnejših priložnostih, praznovanju pomembnih mejnikov, športnem, kulturnem in drugih področjih delovanja mladih.

Poleg rednih nalog, ki čakajo mladega vojaka v času službenega kadrovskega roka, se le-ta srečuje s pestrostjo življenja na najrazličnejših področjih. V vojašnici mu je na voljo vrsta športnih objektov, bogata knjižnica, možnost ogleda najrazličnejših igranih filmov; ustvarjalno pa je delo zlasti na dramskem področju, ki ga vodi Ranko Tihomirovič, znani igralec iz Splita; njegovo prisot-

Zg. Polskava

Mladi zadružniki
so spretni traktoristi

Pred nedavnim so se v Kočnem nad Zg. Polskavo zbrali mladi traktoristi člani aktivov mladih zadružnikov, da bi preizkusili svoje spretnosti v opravljanju s traktorjem, ki so mu pridali še prikolico. Tekmovanje mladih traktoristov sta organizirala, tokrat že drugič aktiv ZSMS Kočno v sodelovanju z obratom za kooperacijo pri Kmetijskem kombinatu KZ Slov. Bistrica in aktivom mladih zadružnikov v Zg. Polskavi.

Ta aktiv šteje okoli 40 članov, mladih kmetovalcev, ki na 70 arih zemlje pridelujejo koruzo in druge kulture. S sredstvi od prodanih pridelkov financirajo svoje redne dejavnosti. Mladi člani aktivna v kmetijstvu v Zg. Polskavi so tesno povezani z vrstniki iz Pernice pri Mariboru in tudi z mladimi iz kmetijstva z območja celotne občine Slov. Bistrica. Med redne aktivnosti uvrščajo tudi športna

srečanja z mladimi iz drugih krajev občine in tudi izven nje. Posebno zanimanje kažejo za mali nogomet in šah. Prirejajo pa tudi vsakoletna tekmovanja mladih traktoristov v njihovih spretnostih vožnje.

Letošnjega tekmovanja se je udeležilo skupno 13 ekip. Slabo vreme, težavnost proge in tekmovalnih nalog so odvrnili nekatere že prijavljene od sodelovanja. Kljub temu je tekmovanje tudi letos pokazalo veliko mero kvalitete in sposobnosti mladih voznikov-traktoristov. Ob tekmovalni progi se je zbralo veliko število domačinov in okoličanov, ki so navdušeno bodrili vsako posamezno ekipo.

Tekmovalci so morali v kar najkrajšem času zapeljati pot točno določeni poti v hrib, kjer so morali obrniti traktor s prikolico v smeri nadaljnje vožnje, to je do skladowne drva. Iz nje so

Menjava kolesa je zahtevala posebno spretnost mladih traktoristov

morali kar najhitreje naložiti najmanj 50 polen in z njimi prevoziti težavnejši del proge. Približno na sredini tekmovalne poti je bilo potrebno zamenjati kolo traktorja, nato razložiti vsa drva in za zaključek še vozilo z vzvratno vožnjo postaviti v garažo.

Zmagovalec letošnjega tekmovanja je bila ekipa Alojza Megliča in Stefana Predana iz Orehove

vasi, pred ekipo Ivana Goričana in Jožeta Rebernika iz Gabernika ter tretje uvrščeno ekipo Silve Frešer in Jožeta Frešer iz Kaš.

Prvi trije so prejeli pokale za dosežene uvrstitve, preostali udeleženci pa posebna priznanja za sodelovanje. Najuspešnejša ekipa se bo udeležila še republiškega tekmovanja v prihodnjih dneh.

Besedilo in slika: Viktor Horvat

OBISK V TOZD TEHNO-SERVIS, KK PTUJ, OD-DELEK ČRNO-BELIH TELE-VIZORJEV

Nov dokaz uspešnega sodelovanja

Ptujski Tehnoservis že od leta 1974 sodeluje s tovarno Gorenje. To sodelovanje je prišlo do izraza zlasti v zadnjem času, saj so začeli z izdelovanjem črno-belih televizorjev. Začetni datum delovanja

novega proizvodnega obrata v Tehnoservisu je 11. julij, prvi proizvod pa je priromal na konec proizvodnega traku že dan kasneje. Končnemu proizvodu v Tehnoservisu manjka le še leseno

začetnih elementov v platino in konča z zadnjo kontrolo skorajda celotnega televizorja, ki mu v Gorenju dodajo le še ohišje in katodno cev.

O prvih delovnih vtisih sem se pogovarjala z delavci že v petek. SILVA MESKO dela na začetku tekočega traku. V platino vstavlja začetne dele. Povedala mi je, da so se v Gorenju zelo veliko naučile, pridobile tudi prvo prakso in da so bili tam z njimi zelo prijazni, da so jim radi pomagali.

Da zraven proizvodnje črno-belih televizorjev izdelujejo tudi nekatere dele za barvne sprejemnike mi je razložil Jože Kovačec, eden redkih moških delavcev v obratu elektrone.

Z odkritim in upravičenim ponosom je dejala LOJZKA PETROVIČ, obratovodja nove TOZD: „Novi obrat pomeni za nas velik napredek in je rezultat prizadevanj naših delovnih ljudi.“

Van je vložena veliko truda, vseh tistih, ki so pri nas že zaposleni in novih delavcev. Zadnje dneve, ko smo pripravljali vse potrebno, da je tekoči trak lahko stekel smo delali dan in noč. Brez vsestranskega razumevanja v tako kratkem času dela ne bi mogli končati.“

Da je v njej veliko delovnega elana je bilo opaziti že na prvi pogled. Povedala je tudi, da je sam začetek za delavca težak. Potreben je čas, da se vpleta v delo, da ga spozna in dobi občutek. S tem delavec dobi voljo do dela in spremeni se njegov odnos do dela in materiala.

Nekaj besed je spregovoril tudi PETER ŠTRUC, mojster specialista elektrone iz Gorenja. Novi obrat je označil kot rezultat sodelovanja z Gorenjem in kot nekako delitev dela. Ocenil je, da priučene delavke zelo dobro obvladajo, da že kažejo napredek in da bo proizvodnja v najkrajšem času normalno stekla. Čeprav je delo na tekočem traku nasploh za delavca zelo naporno, saj si sam ne more izbirati ritma dela in ni simulativno, ker delavec ne vidi rezultata svojega dela.

Peter Štruc je nadalje razložil, da delo v novem obratu ni

Lojzka Petrovič, obratovodja bodoče TOZD

naporno, vsaj v fizičnem pogledu ne. To je delo, ki se ga ljudje lahko hitro priučijo, in ne zahteva posebne strokovne znanja. Kar se tiče tekočih trakov, jih pri nas ne bomo tako hitro opustili, saj nam primanjkuje predvsem strokovno usposobljenega kadra.

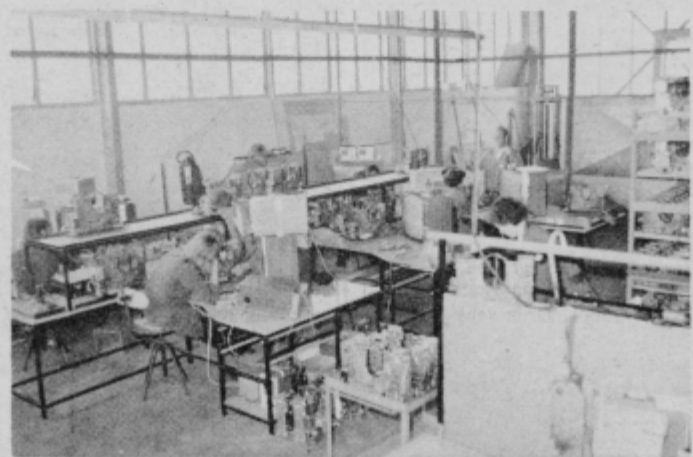
Takšni so prvi vtisi in prva spoznanja delavcev Tehnoservisa. Za dosežene delovne uspehe gotovo zaslužijo široko družbeno priznanje. Zato — čestitamo!

Pripravila: V. Krzajnc in B. Vodusek

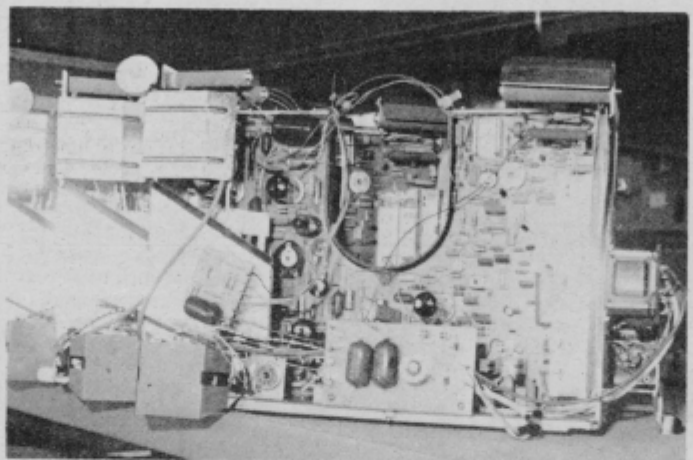
Zora Mikša, končna kontrola na šasiji

Foto: B. Vodusek

Oddelek v Tehnoservisu, obratu elektrone, kjer tekoči trak pripelje do konca.

Foto: B. Vodusek

Končani izdelek v Ptujju, ki mu do televizorja manjka le še ohišje in ekran

Foto: B. Vodusek

ogrodje in ekran, ki ga vgradijo v Gorenju.

V novem oddelku elektrone v Tehnoservisu je našlo zaposlitev 33 žensk, predvsem mladih, ki so bile pred tem na strokovnem priučevanju v Gorenju, sedaj pa so na poskusnem delu, vendar po besedah direktorja TOZD Tehnoservis, Alojza Ganza, opravljajo svoje delo zelo uspešno, kljub temu, da delajo šele nekaj dni, saj kontrolne naprave, s katerimi preverjajo kvaliteto izdelkov v Tehnoservisu kažejo zadovoljive rezultate. Do konca leta načrtujejo proizvesti 150 izdelkov na mesec; sodelovanje z Gorenjem pa bi v naslednjem poslovnem letu na tem področju radi še okrepili.

V kratkih treh mesecih je v Tehnoservisu v Ptujju zrasla prava mala tovarna. Delavci Tehnoservisa so v veliki hali ob pomoči strokovne službe Gorenja postavili vse, da je proizvodnja lahko stekla. 90 delavcev je zaposlenih v novem obratu, od tega je 33 v Gorenju priučenih žensk. Velika hala je napolnjena do zadnjega kotička. V njej je celotni tekoči trak, ki se začne z vstavljanjem

Spretno roke mlade delavke vstavljajo elemente televizorja v osnovno ploščo

Foto: B. Vodusek

nost je čutiti tudi ob raznih kulturnih prireditvah širšega značaja.

Oceno odlično pa zasluži aktivnost mladih vojakov tudi na področju športa. V vojašnici je trenutno veliko odličnih športnikov, ki niso zatajili tudi na nedavno minulem vsearmadnem športnem prvenstvu, ki je bilo v Mariboru in in na katerem so sprejeli vrsto odličij za svoje nadpovprečne rezultate.

Brigadirski duh je polno zaživel tudi v vojašnici Dušana Kvedra; mladi vojaki se s pomočjo raznih oblik delovanja vključujejo v brigadirski vsakdan.

MG

KRAJEVNA SKUPNOST VIDEM PRI PTUJU

Mogočna zgradba — na trdnih temeljih

Za podrobnejši opis dosedanjih uspehov, sedanjih aktivnosti in bodočih nalog krajevne skupnosti Videm pri Ptujju bi prav gotovo rabili nekaj strani v Tedniku. Ker to ni mogoče, se bomo omejili na opis najpomembnejših mejnikov pri hitrem razvoju krajevne skupnosti v celoti.

Krajevna skupnost Videm sodi med deset največjih krajevnih skupnosti v občini Ptuj. V naseljih Dravci, Dravinjski vrh, Jurovci, Lancova vas, Ljubstava, Majski vrh, Pobrežje, Soviče, Šturmovci, Tržec, Vareja in Videm, ki se razprostirajo na površini skoraj 33 kvadratnih kilometrov, živi 3.130 prebivalcev. Osnovni dejavnosti v krajevni skupnosti, ki je v ravninskem delu razvita, v haloških predelih pa še precej nerazvita, sta živinoreja in poljedelstvo.

Močno je v krajevni skupnosti prisotna tudi družbenopolitična aktivnost, saj aktivno delujejo organizacije ZKS, SZDL, ZSMS, ZZB, ki vključujejo delno tudi KS Dolena in Leskovec in ZRVS prav tako za omenjene tri krajevne skupnosti. Tu ne smemo pozabiti

na OO RK, dve gasilski društvi, kulturno prosvetno društvo in TVD Partizan ter društvo upokojencev.

Pomembna oblika krajevne samouprave so tako imenovani krajevni akcijski odbori. Le ti namreč skrbijo za povezavo vasi s krajevno skupnostjo. Ti odbori pripravijo v začetku leta program potreb na svojem območju, nakar na podlagi teh sprejme krajevna skupnost svoj akcijski program za tekoče leto. Seveda igrajo pomembno vlogo tudi vaški odbori socialistične zveze, ki pripravljajo in izvajajo predvsem razne politične akcije in podobno.

Organi krajevne skupnosti so zbor delegatov krajevne skupnosti, svet krajevne skupnosti, odbor za ljudsko obrambo, poravnalni svet

in odbor za družbeno samozaščito. Omeniti moramo še delegacijo za zbor krajevnih skupnosti, ki s svojim delom izpolnjuje zadane naloge, medtem ko se splošna delegacija srečuje z težavami zaradi slabega obiska na sejah. Konferenco splošne delegacije tvori namreč delegacije KS Dolena, Leskovec in Videm, zato bo v bodoče potrebno temeljito razmisliti o reorganizaciji tega sistema.

Leta 1975 je uspel že drugi referendum za uvedbo samoprispevka. Sedanja prispevna stopnja znaša 2 % od neto osebnega dohodka zaposlenih, oziroma 5 % od katastrskega dohodka kmetov.

V petih letih se bo iz tega samoprispevka zbralo približno 3 milijone dinarjev. Sedemdeset odstotkov sredstev, zbranih s tem samoprispevkom bo namenjenih za razvoj vasi, 30 % pa za skupne potrebe. Vidni so že prvi rezultati uspeha referenduma leta 1975. Tako so iz teh sredstev sofinancirali modernizacijo cest v Lancovi vasi, Šturmovcu, nadalje del regionalne ceste proti Leskovcu. Precej sredstev je bilo porabljenih za vsakoletno gramoziranje krajevnih cest, del sredstev so prispevali za gradnjo gasilskega doma v Tržcu, prav tako za gradnjo mostu v Tržcu pa tudi Lancovi vasi in Dravcih, sofinancirali pa so tudi gradnjo nove zgradbe na Vidmu, kjer ima krajevna skupnost nove prostore.

Velike naloge čakajo krajevno skupnost Videm pri Ptujju v bodoče. Rešiti bo potrebno prostore pošte. Ta problem je sicer bil že tik pred rešitvijo, vendar so objektivni in subjektivni razlogi vplivali na to, da ni prišlo do sofinanciranja s strani PTT podjetja, kar je skoraj onemogočilo gradnjo nove poslovne zgradbe, za kar je veliko mero razumevanja pokazala KB Maribor. Drug velik problem, ki zahteva takojšnjo rešitev, je

boljša elektrifikacija haloških in tudi nekaterih ravninskih predelov.

S tem v zvezi bo treba v začetku zgraditi vsaj dve do tri transformatorski postaji in urediti oziroma izboljšati obstoječe električno omrežje. Nadaljnji problem predstavlja pomanjkanje pitne vode, predvsem v haloških predelih. Nujno je potreben vodovod za Majski vrh, Ljubstavo,

kraja. V ta namen je bil pred kratkim izvoljen svet potrošnikov, ki se je že sestel in sprejel konkretne sklepe.

Morda bo možno ta problem rešiti s skupno akcijo gasilskega društva, kulturno prosvetnega društva, krajevne skupnosti in še koga, mislimo namreč na združevanje sredstev za gradnjo skupnega objekta, ki bi služil

financirali gradnjo vodovoda, kar je obremenilo posamezno gospodinjstvo kar za 6000 dinarjev. Kmetijski kombinat je z delnim sofinanciranjem omilil problem onesnaževanja Studenčnice, kljub temu pa bo o tem problemu še potrebno razpravljati.

Naselje Pobrežje šteje okoli 180 gospodinjstev in 1.100 občanov, med katerimi je 520 volilnih upravičencev. Ti se bodo v nedeljo 31. julija odločili o uvedbi posebnega samoprispevka za sofinanciranje modernizacije krajevnih cest v naselju Pobrežje. Uspeh tega referenduma bo omogočil asfaltiranje krajevne ceste v dolžini 5.800 metrov, nagromozirali pa bodo še nekaj stranskih cest.

Vaščani Pobrežja si asfalt želijo že precej let, vendar so se zavedali, da je v ospredju gradnja vodovoda. Gradnja le tega pa je še poslabšala stanje že tako neprimernih cest, kar je še povečalo željo in potrebo po asfaltu.

V začetku letošnjega leta so začeli z široko akcijo. Lokalna cestna skupnost Ptuj je pripravljena prispevati 363.045 dinarjev, krajevna skupnost Videm pa iz samoprispevka nadaljnjih 552.180 dinarjev. Vaščani bi z uspehim referendumom zbrali 900 tisoč dinarjev, opravili pa bi tudi prevoze gramoza za bankine in podobno, v vrednosti 144.450 dinarjev. Jasno je, da bi v primeru neuspeha referenduma lokalna skupnost za ceste in KS razpoložljiva sredstva namenili za druge potrebe in bi bilo moderniziranje cest v Pobrežju vprašanje časa, prav gotovo nekaj let.

Glade na že opisano ustvarjalno voljo krajanov Pobrežja pa v uspeh referenduma ne gre dvomiti. Ob

Nova zgradba, kjer ima svoje prostore tudi KS Videm (desno zgoraj)

Dravinjski vrh in Varejo. Z gradnjo vodovoda za te kraje bi bila podana tudi možnost napeljave vodovoda za krajevno skupnost Leskovec, ki se prav tako ubada s tem problemom. V načrtu pa je tudi gradnja vodovoda v vasi Jurovci in Šturmovci. Predvsem krajanje Jurovec so pripravljene napeljavo pitne vode podpreti tudi z lastnimi sredstvi.

V kratkem bo potrebno pristopiti k modernizaciji regionalne ceste Videm — Tržec in nadalje proti Majšperku. Nalog in načrtov pa s tem še ni konec. Obstaja namreč možnost gradnje nove samopostrežne trgovine, saj sedanji trgovski lokal več ne ustreza potrebam

krajanom, družbenopolitičnim organizacijam in društvom. Omeniti moramo tudi, da so že v teku priprave za gradnjo mrliške vežice, da bo potrebno preurediti trgovski lokal v Tržcu, da bo potrebno najti partnerja za ureditev trgovskega lokala na Majškem vrhu, da je v srednjeročnem planu skupščine občine Ptuj tudi gradnja otroškega vrta in tako dalje. Vse to so ogromne naloge, ki pa se jih spričo

Središče krajevne skupnosti z bližnjega haloškega griča

Grad Turnišče nekoč in danes —

ALI BO GRAD VZDRŽAL IN ŽIVEL NAPREJ?

Nedaleč od Ptuja, ob asfaltni cesti, ki pelje v osrčje Haloz in nedaleč od haloške magistrale, ki pomaga približevati svet Halozam, stoji za dolgim obzidjem, sredi bogatega parka in obširnega ribnika grad TURNIŠČE. Kdaj in kdaj je postavil ta zgodnje baročni grad? Kopalna knjiga gospostva Turnišče za leto 1650—1792 navaja, da je leta 1650 Johann grof von Herberstein prodal POSEST Turnišče z vsem pripadajočim Hohannu W. Vetter. Leta 1676 je prešla posest iz rok Katarine Suzane von Saurau, roj. Vetter na Elizabeto grofico THURN, roj. Saurau.

Rodbina Thum je v 80. letih 17. stol. zgradila grad Turnišče. V 18. stol. so se menjali razni lastniki (minoriški konvent, rodbina Gramm, grof Gaisruck). Leta 1768 je postalo gospostvo z gradom last cistercijanskega samostana Neuburg na Žg. Štajerskem.

Ob reformah Jožefa II. je bil samostan razpuščen in gospostvo in grad Turnišče sta postala državna last. V letih 1857 do 1878 so bile odprodane od gospostva razne nepremičnine. Zadnji lastniki so bili do leta 1945 Warren Lippiti. Od leta 1953 je v gradu kmetijska šola in nekaj stanovanj.

Grad je torej nastal kot središče že prej obstoječega zemljiškega gospostva, ki je obsegalo precej vasi, posameznih zemljišč in hiš v Halozah (Gorca, Videm, Dežno, Gruškovje...), in na Dravskem polju Hajdina, Zlatoličje, Apače.

Podložniki gospostva Turnišče so dajali dajatve na osnovi urbarialnih določil.

Iz predzgodovine smo videli, da so bili lastniki in upravitelji gradu predvsem tuji, vendar so materialno osnovno za nastanek gradu in njegovo opremo ter nenehno rast črpali iz gospostva, se pravi iz slovenske zemlje in sveda od slovenskih ljudi, ki so delali na tej zemlji. Grad je v današnjem stanju osiromašena slika bogatejše preteklosti. Grad,

ki ga umetnostni zgodovinar Nace Šumi ocenjuje kot vrh zgodnje baročnih prizadevanj (centralna arhitektura), nemočno PRO-PADA.

Grad Turnišče kljub obljudenosti nemočno propada

Prvo vizuelno predstavi tev gradu nam je omogočil Vischer, ki je izdelal bakrorez in ga objavil v svoji „knjigi gradov“. Vischerjeva upodobitev kaže grad s paviljonskimi izidki, množico stolpičev in z največjim stolpom nad osrednjo kupulno streho. To je bila prava galerija stolpičev s čebulastimi strehami — dobesedno

Turnišče. Grof Thurn, ki je leta 1686 stavbo pozidal, jo je očitno hotel oblikovati kot ponazoritev svojega priimka (Šumi).

Današnje stanje komaj spominja na bakrorez, čeprav je stavba leta 1713 še imela stolpiče. Vhodna pot nas danes pripelje pred dvorec na podkvaso dvorišče, ki ga obstopata stavbna trakta, ki se sklenjeno nadaljujeta prek osrednjega dela in na nasprotni strani na podoben način ustvarjata podkvaso dvorišče. Jedro stavbe je na obe strani odprto z arkadnimi hodniki, ki so urejeni tudi v obeh stranicah kril. Turnišče predstavlja ob koncu 17.

predstavlja napredek v oblikovanju dvorcev. Grad, kot kulturno umetniški spomenik 17. stol. je danes v čudnem položaju. V njem je kmetijska šola, nekaj stanovanj in precej praznega prostora. Kljub obljudenosti nenehno propada. V prvem nadstropju so kvadratni meter velike luknje, skozi katere se vidi ostreže, omet odpada, šipe so polomljene, okenske police trohnijo, itd. Pogled na lepe arkadne hodnike je žalosten, štukature in drugi okrasni elementi samevajo, le pajki jih obiskujejo. Oprema je v glavnem izginila. Tisti del, v katerem je kmetijska šola je še dokaj dobro vzdrževan, čeprav bi si učenci kmetijske šole iz našega širokega agrarnega področja zaslužili boljše pogoje dela, ki bi morda privabili tudi več učencev.

Grad bo treba rešiti, če ne se bo zgodilo z njim tako, kot se dogaja z Ravnim poljem. Rešitev je morda v polni zasedenosti s kmetijsko šolo, ali pa v nečem povsem drugem. Veliki prostori in ogromen park namigujejo na marsikaj.

Leta 1957 je izšel vodič po Ptujju in okolici (J. Maučec). Za Turnišče je napisano: „...Danes je tu vzorno kmetijsko gospostvo, kjer redijo konje in vzorna kmetijska šola. Znane so vsakoletne konjske dirke...“ In še poročilo upravitelja Ljubca junija 1945 okrajnemu odboru OF v Ptujju (Uprava narodne imovine): „...Imetje je v prvi vrsti gozdno, kmetijsko in vinogradniško. Grad je lepo in čisto opremljen in se nahaja v njem precej starinskih umetnosti...“

Za konec morda le skromna želja — čuvajmo našo dedščino z malo več posluha, saj je vendar to tisto iz česar je zrasla sedanost in to je tudi tisto, kar lahko pokažemo drugim.

Viri literatura v Zgodovinskem arhivu Ptuj.

Kristina Samperl

Novi most v Tržiču, ki so ga zgradili, poleg prostovoljnega dela občanov, tudi s krajevnim samoprispevkom.

dosedanjih uspehov nikakor ni treba ustrašiti.

Krajanje Pobrežja — „ZA“ pomeni napredek

Brez oklevanja lahko trdimo, da je naselje Pobrežje v okviru krajevne skupnosti prišlo v svojem razvoju najdlje. Seveda je to odraz odločnosti in pripravljenosti ljudi, da tudi s svojimi sredstvi pripomorejo k hitrejši gospodarski rasti kraja. To odločnost so krajanje izpričali, ko so podprli modernizacijo ceste Suha veja—Videm. Prav tako so leta 1976 skoraj v celoti

podobnih akcijah se v večini primerov občani obvezujejo z ustreznimi pogodbami. V Pobrežju so se odločili za referendum zato, ker se bo tako breme visoke investicije enakomerno, po določenem ključu porazdelilo na vse krajanje. Kot smo že omenili, v uspeh referenduma ne gre dvomiti. Prav zato vemo, da se nismo preneglili, če krajanje Pobrežja že sedaj iskreno čestitamo k veliki volji po napredku in razvoju, ki jo bodo pokazali v nedeljo na glasovalnih mestih. Tudi to bo, dragi krajanje Pobrežja, velik prispevek k utrjevanju socialističnih odnosov, posebno v letošnjem letu pomembnih jubilejev. Pri vašem nadaljnjem delu vam želi kar največ uspehov tudi naše uredništvo!

J. Bračič

Krajevna cesta skozi naselje Pobrežje, če bo referendum v nedeljo uspel bo dobila asfaltno prevleko. Foto: J. Bračič

Dr. Mihael Ledinek

V eni prejšnjih številkih smo pisali o pregledu oz. ocenjevanju lisastih bikov v osemenjalnem središču Ptuj. Omenjali smo tudi preizkušene in nepreizkušene bike za osemenje. Kaj pomenita ta dva pojma?

Ko se je pred nekaj več kot dvajsetimi leti osemenje razvilo v glavni način razmnoževanja goved je hitro dozorela ugotovitev, da bodo bikovi za osemenje močno vplivali na kakovost goveje črede. To pa je pomenilo, da za osemenje niso mogli uporabljati kateregakoli bika, temveč samo takšne, ki so potomci krav in bikov z veliko proizvodno zmogljivostjo. Ker je bilo v preteklosti na lisastem območju Slovenije le majhno število kvalitetnih krav, so osemenjalna središča bike kupovala v tujini, kjer je bila govedoreja na višji proizvodni ravni.

Z izboljševanjem domače črede in prehrane smo tudi v Sloveniji prišli do takšnih krav, ki imajo veliko mlečnost z dobro mlečno toliščo, ki so obsežne rasti in imajo pravilno ter dobro grajeno vime. Ker imajo te krave takšne proizvodne zmogljivosti, kakor tiste v tujini, ni nobenega vzroka, da ne bi mogli od njih odbrati moške potomce in jih uporabiti za osemenje, še posebej, če so očetje teh potomcev bikovi, za katere se ve, da izboljšujejo kakovost svojega zaroda tako v prirastih žive teže, kakor v mlečnosti.

Zaradi tega se danes za osemenje odbere vse več mladih bikov v domačih rejah in manj nakupuje v tujini. Ko so bikovi za osemenje odbрани, so stari v poprečju 14-15 mesecev. Čeprav so potomci zelo kvalitetnih ali kakor tudi pravimo elitnih krav in nadpoprečnih bikov, predstavljajo vsi mladi odbрани bikovi živali, ki so še neznanke, saj ni mogoče z gotovostjo trditi, da bodo svoje dedne zasnove, ki so jih podedovali od prednikov prenesli tudi na svoj zarod.

Da se v razmnoževanju goved, oz. za osemenje ne bi uporabljali bikovi z dvomljivimi dednimi lastnostmi je izdelan postopek za preizkušanje ali za t.i. progeni test bikov.

Ta postopek je z zakonom predpisan, osemenjalna središča pa se ga morajo dosledno držati. Izvajati ga je mogoče samo takrat, če sodelujejo tudi rejci goved, katerim je izboljševanje goveje črede tudi namenjeno.

Kako teče postopek za preizkušanje bikov?

S semenom vsakega mladega bika se v čimkrajšem časovnem razdobju 3-4 mesece zabreji okoli 1.500 krav in telic. Ko je toliko krav zabrejenih se s semenom mladih bikov preneha osemenje. Ko pa te živali začno teliti se opravi prvi del preizkusa, ki mu pravimo tudi BIOLOŠKI PREIZKUS. Namen tega preizkusa je

PREIZKUŠNJA BIKOV SLUŽI POVEČANJU DOHODKA IZ GOVEDOREJE

predvsem ugotoviti kakovost rojenih telet, t.j. njihovo velikost, telesno razvitost in skladnost. Obenem pa se preverja tudi potek telitve, ali so bile normalne, težje ali pa zelo težke. Za vsakega bika je potrebno pregledati, izmeriti in oceniti 150 telet in anketirati 150 telitev. Povedati je treba, da v okolici Ptuja in Maribora teče to delo prav v teh dneh, ko delavci selekcijske službe obiskujejo posamezne lastnike živali, da bi opravili meritve na teletih.

Ce se pri tem preizkusu ugotovi, da so teleta nekega bika prevelika ali premajhna, ali pa se povzročijo takšna, ki kažejo prirojene telesne napake, se takšnega bika izloči iz osemenjanja.

V drugem delu preizkušnje bikov je potrebno ugotoviti sposobnost za priraščanje žive teže zaroda. V ta namen se za vsakega bika odkupi 12 moških telet v teži 100-120 kg. Ko se teleta privadijo na trdo krmo, gredo v testno postajo, kjer jih spitajo do teže okoli 500 kg. V testni postaji je zagotovljena enaka prehrana, enaka nega in postopek z živalmi za vse skupine potomcev. Teleta oz. bike vsak mesec stehajo, da se ugotovijo dnevni prirasti in krivulja rasti. V tako izenačenih pogojih se med posameznimi skupinami potomcev pokažejo razlike glede sposobnosti priraje žive teže, ki niso posledica različne prehrane oz. postopkov. Ko živali dosežejo težo okoli 500 kg gredo v zakol. Ob zakolu se ugotovi še količina klavnega izkoristka in kakovost klavnih polovic.

Ko je to delo zaključeno, dobijo bikovi že prvo zanesljivo informacijo o prenašanju ene gospodarske lastnosti - t.j. sposobnosti za prirajo žive teže na svojem potomstvu. Ker je v pitanju vedno večje število skupin potomcev različnih bikov, se bikovi glede dedovanja sposobnosti za prirajo žive teže razvrstijo v nadpoprečne, poprečne in podpoprečne. Naj iz zadnjega kataloga lisastih bikov navedemo samo nekatere, ki dajejo potomce z veliko sposobnostjo rasti. Takšni so: Super, Slado, Brin. Med poprečnimi pa so: Sejk, Milord, Pore, Silen.

Biki, ki dajejo zarod s podpoprečnimi prirasti se v uporabi za osemenje omejuje ali sploh ustavijo do preizkusa na mlečnosti. V tretjem obdobju

preizkušanja gre za preverjanje sposobnosti za telesni razvoj v velikosti mlade živine. Ta lastnost je gospodarsko pomembna, ker je znano, da majhne živali, ki hitro zaključijo rast in ostanejo v majhnem in zbitem telesnem okviru ne dajejo takšnega dohodka, kakor večje in dovolj obsežne.

Ta sposobnost bikov se preverja na plemenskih telicah, ki prihajajo na premiranje. Povedati je treba, da se vsako leto pregleda, zmeri in steha okoli 9.000 plemenskih telic lisaste pasme, ki so vse potomke bikov za osemenje. Z natančnim zbiranjem podatkov o velikosti, obsežnosti in teži telic, ter podatkov o poreku, kar poznajo tudi kmetje iz okolice Ptuja, saj sodelujejo na premiranjih, se dobi gradivo, ki je po računalniški obdelavi dragocena informacija za dedovanje telesnega razvoja in velikosti mlade živine. Samo v preteklem letu je bilo npr. za bika Neon ovrednotenih 184 brejih telic, za bika Silen 206, za bika Sever 170 itd. Tako veliko število podatkov je zelo zanesljiva informacija o dedovanju te lastnosti. Tudi v tem obdobju se biki, ki dajejo v telesnem razvoju preskromno potomstvo ustavljajo za uporabo v osemenjanju ali pa celo izločajo.

Zadnja faza preizkušnje je preizkus po mlečnosti hčera. Ta gospodarska lastnost je za naše razmere prav tako pomembna, kakor sposobnost za prirajo žive teže, čeprav zaradi trenutne konjunkturo dobiva na videz večji pomen.

Mlečnost hčera posameznih bikov se ugotavlja s kontrolo mlečnosti, ki jo opravijo strokovno usposobljeni delavci po določenih pravilih. Že po prvih 100 dnevih po telitvi, ko so opravljene 3-4 kontrole količine mleka in maščobe, se podatki za posamezne privesnice zberejo in razvrstijo po bikih-očetih. S hitro računalniško obdelavo se pride do informacije o začetni mlečnosti hčera posameznih bikov. Ker je začetna mlečnost hčera v močni odvisnosti z mlečnostjo v prvi laktaciji, je mogoče že s pomočjo te informacije zaključevati na dedovanje mlečnosti posameznih bikov. Ko hčere posameznih bikov presušijo in zaključijo prvo laktacijo, se podatki ponovno zberejo in razvrstijo po bikih ter

ponovno izrednotijo na celi laktaciji.

Tako je bilo v preteklem letu zbranih veliko število informacij v začetni mlečnosti hčera za bike: Brin, Silen, Sever, Sok, Poreč, ki imajo vsi nadpoprečno plemensko vrednost za dedovanje mlečnosti. Prav tako so dobili zanesljivo oceno plemenske vrednosti za dedovanje mlečnosti na podatkih v celi laktaciji, biki: Brin, Silen, Komet itd.

Ko je bik za osemenje prestal vse štiri preizkuse in je v vsakem preizkusu dobil nadpoprečno oceno plemenske vrednosti za dedovanje gospodarske lastnosti pravimo, da je to pozitivno preizkušen bik. Takšen plemenjak zanesljivo izboljšuje gospodarske lastnosti v goveji čredi, kjer je veliko njegovih potomcev. Dohodek od zaroda pozitivno preizkušenih bikov je ob enakih produkcijskih stroških zanesljivo večji.

Biki, ki še niso zaključili vseh štirih preizkusov so delno preizkušeni bikovi. Mladi biki, ki so bili šele uvrščeni v osemenje pa so nepreizkušeni plemenjaki.

Dosedanje izkušnje na preizkušanju bikov so pokazale, da se skozi ves postopek testiranja prebija približno 20 % plemenjakov, ali od skupine 10-ih uvrščenih bikov doživita pozitiven preizkus le dva. Ostali odpadejo v teku preizkušanja. Razumljivo je, da so preizkušeni bikovi že stari, saj v naših razmerah mine od tistega časa, ko se je z bikom začelo osemenje pa do zanesljivega končnega preizkusa 5 in pol do 6 let. Zato so preizkušeni bikovi kljub temu, da so stari, dragocen biološki potencial za govejo čredo.

Ob koncu naj poudarimo, da je preizkušanje bikov dolgotrajno, sistematično in drago delo, ki je pa lahko uspešno le, če dobro utečena kontrola mlečnosti krav, ki je osnova za vsak premik v postopku izboljševanja proizvodnih lastnosti goveje črede. V celotnem rejskem delu pa je najpomembnejše sodelovanje rejcev in vseh lastnikov goved s strokovno službo. Delo na izboljševanju proizvodnih lastnosti goved je namenjeno predvsem povečanju dohodka. Dohodek pa gre tistemu, ki gospodari z govedom.

GLASOVI

IZ DELEGATSKE BAZE

Odnos do strank pa tak

Ponedeljek je bil, 1. julij, ko sva ob 19.40, sedeli v bifeju na avtobusni postaji v Ptuj. Bilo je vroče in po napornem celodnevem delu sva si zaželeli sladolede. Toda tovarišica, ki ga je prodajala, je že čistila stroj, zato sva si sladolede kupili v kiosku.

Cakalnica je bila že zaklenjena, zato sva s sladoledom sedli v bifeju, kjer so bile mize proste. Tedaj pa pristopi k najini mizi mlada natakarka (imena ne bova navedli) in naju javno ožigos. Očitala nama je, da nisva naročili nobene pijače, niti ne liževa njihovega sladoleda, zato tudi nimava pravice sedeti v bifeju.

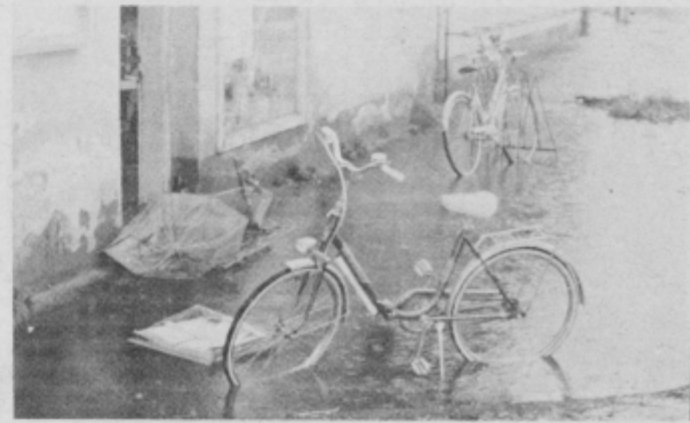
Morda bi bili še kaj naročili, če bi bila natakarka vljudnejša, vendar zaradi tako nevljudnega nastopa natakarice sva raje odšli. Prav bi bilo, da bi bila omenjena natakarka vljudnejša do gostov, ne pa jih odbijati takoj. Vljudnost do strank je na prvem mestu, to vea iz svojih izkušenj, saj sva obe zaposleni kot prodajalki. Vprašujeva, kaj menite o postopku natakarice vi, tovariš urednik? (Jaz nič, pač pa bi dober gostinski delavec verjetno rekel: „Gost ima zmeraj prav!“)

Prodajalki iz Ptuja

In še: dostop v trgovino pa tak

Ob obilnem zadnjem deževju smo bili priča kaj nenavadnemu prizoru pred trgovino in gasilskim domom v Apačah na Dravskem polju. Letošnjo zimo je namreč buldožer pri odstranjevanju snega poškodoval odtočni kanal, zato voda ne more odtekati. Dokler je bilo lepo in suho vreme je bilo vse v najlepšem redu. Čeprav so pristojni vaščani večkrat posredovali na sedežu krajevne skupnosti v Kidričevem (buldožer oz. tovornjak je bil namreč od krajevne skupnosti), toda nihče se ni potrudil, da bi kanal popravili.

Toda ob že omenjenem zadnjem deževju, je voda povsem zalila prostor pred trgovino, tako da so stranke čez veliko lužo le s težavo prišle

Trgovina v Apačah se je znašla sredi „jezera“.

v trgovino. Marsikatera stranka pa je ob pogledu na „umetno jezero“ izgubila pogum, se obrnila in odšla nakupit v Kidričevo ali v Lovrenc.

Tudi pred gasilskim domom se je nabrala precej velika mlaka. Voda je počasi prodirala v notranje prostore, kjer imajo spravljene svoje pripomočke in potrebno orodje naši gasilci.

Ob močnejšem deževju se, zaradi poškodovanega odtočnega kanala, začno nabirati mlakuže pred trgovino, gasilskim domom in avtobusni postajo zaradi tega, ker je cesta speljana nekoliko višje. Prav zato je toliko bolj nujno, da odtočni kanal deluje tako kot mu je projektant namenil.

Besedilo in slika: Danilo Klajnšek, Apače 97

Slovenska Bistrica

Nedovoljna zasedenost v pospeševalni službi

Na območju občine Slov. Bistrica je v pogodbeno sodelovanje zajetih skupno okoli 940 kmetij. Od tega jih kar 640 pogodbeno sodeluje v pridelavi mleka, pri organizirani rejji goveje živine je vključeno prek 560 kmetov, ki trenutno redijo okoli 2.200 glav goved.

Mnogo manj vzpodbudna je podoba na področju pogodbenega sodelovanja pri pridelovanju sadjarskih in vinogradniških dobrin, kjer organizirano deluje komaj nekaj nad 30 kmetov v celotni bistriški občini. Prav to področje pa je za bistriško občino eno še nedovoljno razvitih in upoštevanih.

Med tistimi področji, kjer kooperacijski odnosi beležijo pomemben napredek je tudi vzreja brojlerjev, kjer je trenutno vključenih 55 kooperantov in vzreja piščancev, kjer predvsem v okviru Perutnine Ptuj sodeluje prek 50 kooperantov z območja bistriške občine.

Na osnovi takšnih podatkov kooperacijskih odnosov v občini Slov. Bistrica ugotavljajo, da je kooperacijsko sodelovanje uspešnejše v živilni in proizvodni mleka, z manjšim odstotkom tudi v sadjarstvu in vinogradništvu. Med osnovne vzroke takšnega stanja uvrščajo predvsem premalo organizirano kooperacijsko proizvodnjo v poljedelstvu in prisotnost pogodbenega maržnega sistema.

Tako skromen fizični obseg organizirane kooperacijske proizvodnje na območju bistriške občine, posebno še na predelih bistriškega Pohorja, je tudi osnovni vzrok dokaj slabi zasedenosti pospeševalne službe, saj pridejo trenutno na 5523 kmetij v tej občini skupno le trije pospeševalci, kar pa je veliko pod republiškim povprečjem.

Viktor Horvat

Ponovno plavalni tečaj v Ptujskih toplicah

V bazenih Ptujskih toplic se bo v ponedeljek, 1. avgusta pričel plavalni tečaj. Razdeljen bo v dva dela in sicer začetni in nadaljevalni. Za otroke do 15 let starosti bo vsak dan od 8. do 10. ure in za ostale popoldan od 18. do 20. ure. Cena je enaka kot za prejšnji tečaj, torej 250 in 300 dinarjev. Vse potrebne informacije lahko dobite v pisarni Telesnokulturne skupnosti Ptuj, Vošnjakova 5, ki tečaj tudi pripravlja.

Štatenberk

Sobotni turizem najbolj cveti

Čeprav smo sredi turistične sezone in so tudi na gradu Štatenberk pri Makolah krepko stopili v čas najuspešnejšega poslovanja v letu, vendar pravijo, da je obisk najštevilnejši in promet največji ob sobotah in delno še v nedeljo.

Na Štatenberku organizirajo ob sobotah ples, ki se jih udeležuje tudi po 400 in še več gostov. Med gosti niso le domačini, temveč tudi iz Slov. Bistrice, Slov. Konjice, Poljčan, Majšperka, celo iz Maribora in Ptuja jih ne manjka.

Gostje na gradu Štatenberk v prijetnem razpoloženju na enem letošnjih sobotnih večerov.

Največ stalnih gostov pa je z območja Vojvodine in iz okolice Beograda. Prav sobotni in nedeljski turizem omogoča, da se ti stalni gostje seznanjajo z življenjem in delom domačinov,

nastajajo nova poznanstva in prijateljstva, mnoga od njih tudi trajna. Tako tudi zagotavlja direktor Koloniale, TOZD grad Štatenberk, Franc Jerman, ki si prizadeva, da bi se gostje kar najbolje počutili v tem znanem letovišču.

Sedaj, ko je v programu že tako dolgo pričakovano asfaltiranje ceste Poljčane-Makole, tudi turistični delavci Štatenberka z večjim optimizmom pričakujejo, da bo urejena cesta privabila večje

število gostov. To bo prispevalo k hitrejšemu razvoju turizma na tem območju Haloz, kjer so za to dejavnost tudi dobri pogoji.

Besedilo in slika: V. Horvat

Sosedski odnosi pa takšni

Živim na obrobju mesta Ptuja, v srednje mirni ulici, kjer ni kreganja in tudi promet nas preveč ne moti, edino psi so večasih preglasni in preveč napadalni.

Minulo jesen pa je k meni prišel sosed s prošnjo, da mu dovolim graditi novo stanovanjsko hišo na njegovem vrtu. Naj povem, da je to zelenjavni vrt z odmikom 4 metre od moje hiše in 3 metre od meje. Obrazložil mi je, da lahko po veljavnih predpisih gradi 4 metre od meje brez dovoljenja sosed. Nasedel sem mu in mu dal pismeni pristanek, ker sem pač mislil, če zakon dovoljuje tako stisnjeno stanovanjsko gradnjo, potem pač en meter gor ali dol in sem dal potreben pristanek. Ko sem pozneje začel o zadevi bolj razmišljati, se mi je porodil dvom, če tak predpis sploh obstaja.

Vprašal sem gradbenega inšpektorja skupščine občine Ptuj, ki mi je povedal, da občinski odlok določa, da se sme graditi stanovanjske hiše v oddaljenosti 8 metrov ena od druge. To je med drugim potrebno tudi zato, da se preprečuje vtiaga v zidovih in tudi iz požarno-varstvenih razlogov.

Razumljivo, da sem v skladu s tem takoj preklical svoj pristanek sosedu, s pravno utemeljitvijo, zato mu tudi ni bilo izdano

gradbeno dovoljenje. V preključu sem se skliceval na to, da mi bo novozgrajena hiša popolnoma zaprla okno v kuhinji, ki mi je tudi dnevni prostor, zato bom za stalno brez ljubega sonca v kuhinji.

No, in kaj je potem naredil moj sosed? Okrog 2 metra od meje oz. tri metre od moje stanovanjske hiše je nasadil vrsto lešnikovih sadik, češ, da bom le imel okrnjeno sončno svetlobo, saj leska hitro raste in se razbohoti tudi do 5 metrov visoko.

Takoj, ko sem opazil ta nasad, sem pismeno opozoril sosed, da ga bom moral tožiti zaradi motenja posesti, ko bo leska tako porasla, da mi bo zapirala svetlobo in sonce skozi kuhinjsko okno. Sosedu se ni zdelo vredno in potrebno, da bi mi na moje opozorilo karkoli odgovoril ali obrazložil, kako bo za svoj postopek zagovarjal pred sodiščem, ki ga je napravil, vsaj tako smatram, iz gole kljubovalnosti. Morda mi boš, tovariš urednik lahko dal ustrezno pojasnilo? (ZAL NE! op. urednika) In za konec: Ljubi sosed, ne bodi tako maščevalen in daj tudi drugim prostor na soncu!

Konrad Vela, Ptuj, Spindlerjeva 10

Novi gasilski dom — ponos gasilcev in krajanov v Kicarju

Novi gasilski dom v Kicarju, ki so ga gasilci in krajanji zgradili s skupnimi močmi je bil najprej predmet razprave na številnih sestankih in ugotovili ali je tak dom potreben ali ne. Tisti, ki so bili včasih najbolj proti se danes skupaj z domačim gasilskim društvom veselijo sleherne prireditve, ki je že v novem domu, čeprav še ni dokončno urejen, veselijo se slehernega uspeha svojih gasilcev, ki so prav v tej akciji dokazali, da jim tisto česar se lotijo tudi uspe.

O delu gasilskega društva v Kicarju smo se pogovarjali z njihovim predsednikom JANKOM KRAJNCOM, ki je dejal:

„Mi smo se zbrali ob koncu leta 1972 na pobudo nekaterih sedanjih članov — gasilcev in nekaterih vaščanov. Že takrat smo se začeli pogovarjati, da bomo

dokončno pokrili. Bilo je seveda vrsto težav pri zbiranju denarja, kar smo morali najprej urediti, redno pa moramo tudi plačevati kredit.

Kaj pa vloženo prostovoljno delo?

„Vsi zavedni člani društva so delali toliko, da jim skoraj niso mogli dati novih nalog. Nekateri pa so namesto lastnega dela prispevali svoj delež v denarju, lesu, prevoznih in še kako drugače. Ko je dom začel rasti in ko so ljudje videli, da ni ostalo samo pri besedah, so skoraj vsi pomagali in smo jim za vse zelo hvaležni. Sicer pa smo res gradili vsi skupaj in za vse nas.“

Koliko članov pa ima vaše gasilsko društvo?

„Ob ustanovitvi nas je bilo seveda manj in vsi smo takrat obiskovali tečaj za izprašanega gasilca. Devet nas je bilo. Lansko leto pa se je v podobni tečaj že prijavilo 26 mladincev in mladink, ki so ga tudi vsi uspešno končali. Lahko rečem, da je naraščaj v naših vrstah precejšen in da imamo danes že nekaj čez 60 članov in podpornih članov.

Posebej pa moramo ob tej priložnosti pohvaliti mladinsko organizacijo, saj so mladi pomagali z delom in denarjem“, je zaključil Janko Krajnc in ob koncu izrazil željo, da bi skupno delo bilo čimprej končano, novi dom pa v zadovoljstvo gasilcev, mladih in starejših krajanov, ki se v njem že pridno zbirajo, se pogovorijo o aktualnih dogodkih v svoji krajevni skupnosti in občini, obenem pa se tudi razvedeljo ob številnih družabnih srečanjih, ki jih v Kicarju v novem domu že pripravljajo.

m. šneberger

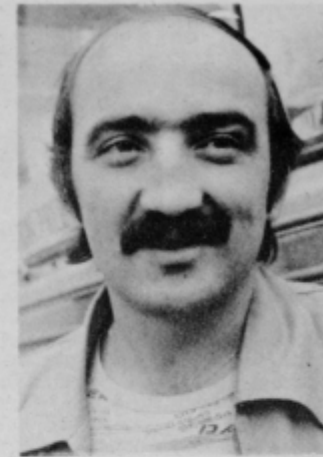
Rado Šoštarič

Marjan Kiselak

Franc Golob, predsednik kluba Slavije 76

Daniel Coboci

KRUH S PRIOKUSOM PO TUJEM

Ob nedavnem gostovanju NK Aluminija v Dornbirnu v sosednji Avstriji, je bilo nogometno igrišče Luger, kjer se je odvijal turnir med zdomci in domačini, poln Jugoslovanov, pa tudi v mestu smo srečali veliko naših ljudi.

Izkoristili smo priložnost, jih nekaj ustavili in jih povprašali to in ono o „tistem kosu kruha, ki jim ga reže tujina.“

Rado Šoštarič, doma iz Kidričevega: „Tukaj delam v tovarni tekstila. Zadovoljen sem, tudi s plačo. Kadar se dela, delamo vsi, ko pa je prosto se vsak po svoje zabavamo. Pred kratkim sem se poročil s Slovenko, sedaj imava punčko, ki ima čeprav daleč od domovine tukaj veliko prijateljev. Veliko naših malčkov je tukaj. Pa tudi nas, Slovencev in ostalih Jugoslovanov je precej. Samo na območju Vorarlberga je 10 klubov z našimi zdomci, ki potem med seboj tekmujejo v raznih športnih disciplinah.

Tukaj v Dornbirnu, kjer živim na srečo ni čuti nikakršnega narodnostnega pritiska ali zapostavljanja naših ljudi. Z Avstriji smo prijatelji, spoštujemo nas kot dobre delavce, skratka vse je lepo in dobro. Le kadar se spomnim na domovino, na tiste iglavce okrog

Kidričevega, me stisne pri srcu. Komaj čakam trenutka, ko se bom za vedno vrnil v svojo domovino.“

Marjan Kiselak, doma iz Gerečje vasi pri Ptujju: „Delo, ki ga opravljam ni težko. Strankam razvažamo naročeno blago po želji na dom, direktno iz tovarne pohišstva, kjer sem zaposlen. Plača ni slaba. Lepo se da živeti z njo. Včasih se počutim tukaj kot doma. Sem član nogometnega kluba Jadran iz Dornbirna. V njem so vključeni tudi naši delavci iz drugih jugoslovanskih republik. Lepo se razumemo med seboj. Lansko leto smo bili na obisku v domovini. Igrali smo prijateljsko tekmo s ptujsko Izbiro in takrat smo dobili za spomin tle drese z Izbirinim grbom, to mi pomeni v tujini veliko. Ko bom videl, da bo dovolj, ko bom lahko zagotovo dobil zaposlitev v Jugoslaviji pa se bom tudi jaz vrnil nazaj v svoj domači kraj.“

Franc Golob, predsednik kluba Slavija 76: „Doma sem iz okolice Destrička, tukaj pa živim in delam v Dornbirnu, v tovarni tekstila. Ker sem že dalj časa tukaj so mi lansko leto zaupali dolžnost predsednika kluba jugoslovanskih delavcev v tujini, ki nosi ime Slavija 76. Moram reči, da je sama povezava

med našimi zdomci tukaj v tujini zares močna. Najbolje je pač na športnem področju, saj imamo vsako nedeljo nogometne tekme. Tam se zberemo samo domači in dobiš občutek, kot da si zares neke na domačem stadionu.

Tudi tale turnir med našimi klubi z območja Vorarlberga in Aluminijem iz Kidričevega, s katerim že dalj časa uspešno sodelujemo, smo organizirali sami. Po prvih vtisih sem prepričan, da je organizacija stekla v redu. Na športen način smo dosegli svoj cilj. Jugoslovane smo združili, dali povod za številna nova prijateljstva. Seveda pa še zdaleč ni tako lepo, kot bi bilo v Jugoslaviji. Tega se vsi dobro zavedamo.“

Daniel Coboci, doma v SR Hrvatski: „Jaz sem velik prijatelj Slovencev, zato sem tukaj v Dornbirnu tesno povezan z njimi. Sem član kluba Jadran in redno treniram in igrar zanj. Drugače pa tudi z domovino lepo sodelujemo. Jaz imam svojo izkaznico, kot stalni dopisnik Arene in Sportskih novosti. Prav je, da naše domačine obveščamo o naših uspehih in srečanjih. Želim si čim več takšnih zbližanj z domačini, kajti to nam pomeni veliko, vsem nam tukaj zaposlenim.“

Pripravil: M. Ozmeč

Janko Krajnc, predsednik GD Kicar Foto: R

morali v svoj program dela vnesti tudi gradnjo manjšega gasilskega doma, ki je za naš kraj nujno potreben, saj nismo imeli prostora kjer bi se lahko zbrali na kakšnem sestanku ali prireditvi. Šli smo od vaščana do vaščana in zbirali podpise, če so vaščani za. Denarja nismo imeli, zato so bili prostovoljni prispevki edina rešitev in so takrat pomenili tudi začetek gradnje gasilskega doma v Kicarju. Že takrat je bil med vaščani precejšen odziv in tako je od prvotnega mejnega doma zrastle ta, ki je precej prostoren. V tistem času je bil tudi referendum za samoprispevek, ki bi ga naj del namenili za vaško dvorano v Kicarju, seveda smo to priložnost izkoristili in se s krajevno skupnostjo Rogoznica dogovorili o vsem potrebnem. Začeli smo graditi dom v velikosti 10 x 22 m z večjo dvorano, odrom in ostalimi potrebnimi prostori za nas gasilce in za vaške potrebe.“

To pomeni, da ste bili gasilci v Kicarju prva organizacija, ki se je lotila tako obsežne in zahtevne akcije.

„Res je. Vmes je seveda prihajalo do manjših nasprotij in različnih mnenj. Končno pa smo vaščanom le dokazali, da doma ne gradimo samo zase, temveč za skupne potrebe in v več namenov. Z novim domom je tudi konec shajanja po zasebnih hišah in ga že danes s pridom vsi uporabljamo.“

Uradne otvoritve novega doma še niste imeli?

„Ne, ni je še bilo, ker smo ga šele v začetku letošnjega leta

Premije za mleko so se bistveno spremenile

Na zadnji seji poslovnega odbora za proizvodnjo, predelavo in prodajo mleka in mlečnih izdelkov, ki je bil pred dnevi v ptujski mlekarji, je tekla razprava o vsebinskih premikih odloka o premijah za kravje mleko za čas od 1. julija do 31. decembra letos, pravilniku o enotnih pogojih zbiranja in odkupovanja svežega mleka in ustanovitvi mlekarjskih skupnosti na območju ptujске mlekarne.

Kot nam je povedal Marjan Vrečar, direktor TOZD Mlekarna pri KK Ptuj, bistveno spremembo doživlja premija v času: julij, avgust, september in oktober; to je v času, ko se sredstva premije za organizacijo odkupa mleka zbirajo na posebnem računu SDK in se namenijo za razširitev zmogljivosti mlekarjsko-predelovalne industrije, ki pa je v tem trenutku v dokaj težavnem položaju zaradi

močnega porasta odkupa mleka, ki je zlasti zbežen v zadnjem času. Odlok tudi predvideva premijo 0,20 dinarjev za 1 mleka s 3,2 mlečne masti za organizacijo odkupa mleka v času od 1. novembra do 31. decembra 1977. Od tega se namenja 0,15 dinarja ne glede na vsebino maščobe za stroške organizacije zbiranja mleka, vodenja matičnega knjigovodstva, selekcije in kontrole proizvodnosti krav in 0,05 dinarja za 1 mleka za opremo zbiralnic in njihovo vzdrževanje. Poleg te premije pripada organizaciji v času od 1. julija do 31. decembra še premija, 0,10 dinarjev za 1 mleka s 3,2 mlečne maščobe, če je čas redukcije daljši od dveh ur.

Za čas poletnih mesecev, ko se premija zbira na posebnem računu in se uporablja za investicijsko izgradnjo mlekarjske industrije, si morajo organizatorji proizvodnje,

zagotoviti pokritje svojih stroškov od proizvajalcev mleka; zato je poslovni odbor sprejel sklep, da se za čas: julij, avgust, september in oktober, odbija od vsakega 1 mleka 0,20 dinarja za pokritje stroškov organizacije odkupa in proizvodnje mleka. V ostalih točkah se vsebina odloka ni bistveno spremenila.

V pravilniku o enotnih pogojih zbiranja in odkupovanja svežega mleka na območju ptujске mlekarne, poslovni odbor določa kvaliteto mleka, način ugotavljanja kvalitete in kontrole mleka, ceno in način obračuna mleka ter ukrepe, če proizvajalci ne upoštevajo navodil kontrolne in pospeševalne službe ter tudi višino odbitkov. Predmet zanimanja je predvsem točka, ki govori o odbitkih. Ti odbitki pa so naslednji:

- 0,022 dinarja kot prispevek živinorejsko-poslovni skupnosti,
- 0,10 dinarja za kritje stroškov hlajenja,
- 0,50 dinarja, če mleko ne vzdrži reduktazne preizkušnje — dve uri — oziroma, če je v mleku prekoračeno dovoljeno število škodljivih klic ter
- odbitek 0,20 dinarja za čas štirih poletnih mesecev, kot je to določeno v odloku o premijah za kravje mleko za čas od 1. julija do 31. decembra 1977.
- Od odbitka za reduktazo:
- se 0,40 dinarja porabi za nabavo in izboljšanje opreme ter objektov zbiralnic,
- 0,10 dinarja pa ostane organizatorju proizvodnje za pokritje stroškov organizacije proizvodnje in odkupa mleka.

Odbor je pravilnik z nekaterimi dopolnitvami potrdil in sprejel sklep, da se le-ta v najkrajšem času pošlje na vse zbiralnice mleka na območju ptujске mlekarne.

Razprava pa je tekla tudi o ustanovitvi mlekarjskih skupnosti na zbiralnicah mleka, ki naj bi združevale vse proizvajalce mleka, ki prodajajo mleko na posameznih zbiralnicah. Tako samoupravno delovanje oziroma ustanovitev mlekarjskih skupnosti izhaja tudi iz določil zakona o združenem delu, hkrati pa oznanja novo kvaliteto med proizvajalci, organizatorji proizvodnje, mlekarji in ne nazadnje tudi prodajo mleka ter mlečnih izdelkov. Odbor je sprejel sklep, da se pristopi k ustanovitvi mlekarjskih skupnosti v jesenskem času.

Trideset uspešnih let turističnega društva Gomila

(nadaljevanje)

DELO TURISTIČNEGA DRUŠTVA GOMILA V LETIH 1968—1977

Zaradi slabega stanja so uporabo razglednega stolpa z letom 1968 prepovedali in ta prepoved velja še danes. V načrtu je gradnja novega, morda železnega razglednega stolpa. V tem zadnjem delovnem obdobju je društvo namenilo precejšen del finančnih sredstev za asfaltiranje ceste na Gomilo, za številne adaptacije drugih cest, zidavo avtobusne čakalnice, za novi kinoprojektor v dvorani in Juršincih, za gradnjo dvorane pri gasilskem domu Grabšinski breg... Pisarno ima društvo pri Frančku Holcu, tridesetletnem tajniku TD Gomila. Sicer je delo društva v tem obdobju precej stagniralo, kajti precej aktivnih članov se je zaposlilo izven kraja in so zgubili stik z društvom.

Turistično društvo Gomila je v času svojega delovanja organiziralo številne seminarje, ki jih je obiskovalo od 40—60 ljudi. Predavanja so obsegala naslednje teme: Kmečki turizem, higiena na vasi, vinogradništvo in sadjarstvo, živinoreja, zadrugištvo na vasi. V času izletov učencev okoliških osnovnih šol so organizirali tudi poučna turistična predavanja.

Pri TD Gomila je delovala tudi folklorna sekcija, pod vodstvom Ivana Horvata, predsednika društva. Sekcija, odsek za kmečki

turizem, je prirejala številne poučne ekskurzije po Sloveniji, prirejala je kolesarske dirke, tekmovanja muzikanov, škropecev v vinogradih, tekmovanja koscev, žanjic, organizirala je tudi literarne večer pesmi domačinov. Ta sekcija je izletniškim skupinam organizirala tudi vodiča, priskrbela pogostitev z domačimi specialitetami (gibanice, domače vino...) in jim organizirala možnost prenočitve.

Gomila je z zgraditvijo drugega razglednega stolpa postala priznana izletniška postojanka v merilu SR Slovenije. Prav zaradi tega je Gomila dobila tudi dobro avtobusno povezavo z drugimi kraji in s Ptujem.

Naloga krajanov Gomile je, da sami skrbijo za razvoj turizma, da nudijo prihajajočim izletnikom domače specialitete, privatna prenočišča, da urejajo okolico, da skrbijo in urejajo vaške zgodovinske in kulturne spomenike, naloga turističnega društva Gomila pa je, da sodeluje s krajanji, jih usmerja in jim svetuje... .

Turistično društvo Gomila bo v prvi vrsti usmerilo svojo dejavnost k modernizaciji ceste na Gomilo, zgraditvi železnega razglednega stolpa in k ureditvi prostora, kamor se bodo turisti v primeru dežja ali drugih vremenskih nepravil lahko zatekli.

Po zapiskih F. Holca Pripravila: N. Topolovec

Dr. Fran Brumen ZDRAVILNE KOPELI

(5. nadaljevanje)

Kakor pri vseh kopelih, je potrebno še prav posebej v TAKOIMENOVANIH SRČNIH KOPELIH (CO—2 — jeklene kopeli) DEKOMPENZIRANIM SRČNIM BOLNIKOM, ki so toliko prizadeti, da kažejo že pri počasni hoji po ravnem znake otežkočenega dihanja, KOPANJE ZABRANITI! Treba je namreč računati s 30 do 70 odstotnim povečanjem obremenitve srca! Sveži vnetni procesi na srčnih zaklopkah morajo biti najmanj 6 mesecev popolnoma umirjeni. Tudi tromboflobitična vnetja na žilah dovodnicah morajo biti docela umirjena in pozdravljena, da kopeli ne bi sprožile emboličnih naplavljenj. Rentgenski in izčrpniji pregledi srca še vedno veljajo kot strokovna obveznost pred uporabo vseh efektnejših kopeli, prav tako tudi ogljikokisljih.

Bolezni z oslabljenim krvnim obtokom, posebno še nagnjenje k diabetičnim gangrenam, umirjena vnetja v žilah dovodnicah in v izbranih primerih tudi vnetja ledvic uvrščamo v področje ogljikokisljih kopeli.

Ker ogljikova kislina — CO—2 — močno izhlapeva, je bolje, da bolnik diha zrak iznad roba kopalne kadi, kjer je ventilacija izdatnejša, da ne bi prišlo do prekomerne škodljive zasičenosti.

V novejšem času čedalje pogosteje uporabljajo OGLJIKOKISLE — PLINSKE KOPELI, pri katerih se izogomo opisane hidrostatičnemu pritisku, ki obremenjuje, kakor že navedeno, predvsem desno polovico srca. Z njimi dosežemo dobre uspehe poseb-

no pri oslabitvah površinskega krvnega obtoka, kjer so opazili celo pospešeno zastajanje takoiimenovanega postranskega KOLATERALNEGA KRVNEGA OŽILJA, ki prevzema oskrbo z osveženo krvjo mesto nezadostno prehodnih poapnelih žil odvodnic.

Bolnik pri takem zdravljenju sedi zaprt do vratu v posebni kabinski napravi, kamor priteka primerno segreti s sopro nasičena ogljikova kislina do prsnih bradavic. Take kopeli je treba ZELO STROKOVNO PRAVILNO URAVNAVATI IN ODMERJATI. Veljajo pa pa kot zelo uspešne.

K morskim kopelimi bi bilo še dodatno pripomniti, da je zasičenost s soljo v različnih morjih zelo različna. V manjših morjih, posebno še v bolj zaprtih zalivih, je koncentracija običajno večja, kot pa na širokih odprtih morjih. Tudi dotoki večjih rek občutno vplivajo na zasičenost s soljo.

Kakor že povedano, uporabljamo morske kopeli predvsem v rekreacijske namene in v podporo klimatskemu zdravljenju. Glavni učinek morskih kopeli je podražajni vpliv hladne vode združen z vodno masažo. Seveda mora biti človek, ki išče rekreativen uspeh še dovoljno krepak, da lahko uspešno izkoristi in prenese utrdilno uplivanje.

Ponekod uporabljajo MORSKO VODO TUDI KOT NAPITNO ZDRAVLJENJE. K temu je treba opozorilno pripomniti, da so dandanes morja, posebno v manjših zaprtih zalivih, ob večjih naselbinah, že zelo okužena z različnimi bolezenskimi kalmi — predvsem skupina takoiimenovanih salmonelnih obolenj, kakor so tifusne bolezni in grizna obolenja. ZARADI NEPREČIŠTENIH ODPLAK SO OKUŽBE DOKAJ POGOSTE! Za eventualne napitne kure je tedaj potrebno morsko vodo poprej pravilno razkužiti (prekuhanje). Pomisliti pa je treba tudi še na eventualno prevelike količine magnezijevih in borovih raztopin, ki se nahajajo v morski vodi in v prevelikih količinah lahko škodujejo.

Sledi 6. nadaljevanje

Slovenska Bistrica Vrnili so se bogatejši za spoznanja in priznanja

Pred dnevi se je vrnilo iz zvezne delovne akcije Djerdap 77, deset mladih brigadirjev iz območja občine Slov. Bistrica. V akciji, ki je trajala od 9. junija do 10. julija 77, so mladi Bistričani delovali skupno z mladimi iz pobratene občine Svetozarevo, v mladinski delovni brigadi „Svetozar Markovič“.

Mladi Bistričani so skupno z mladimi iz Svetozareva, pokazali, da so sposobni uspešno uresničevati sprejete delovne programe, saj so bili med najuspešnejšimi brigadirji v tej izmeni. Kar pet, od skupno 10 Bistričanov, je osvojilo značko udarnika, eden pa je prejel posebno priznanje za delo.

Viktor Horvat

Pripravila: MG

RAZGOVOR Z ANTONOM MAJCENOM - NAJSTAREJŠIM PTUJČANOM

Živimo v obdobju nezadržnega napredka tehnologije, v nenehni boju za obstanek in tako nas sodobni tempo življenja potegne v svoj krog, ne da bi se tega sploh zavedali. Velikokrat stremimo le za materialnimi dobrinami in vse pogostje pozabljamo, da naš organizem, ves naveličan mestnega življenja, potrebuje tudi počitka, svežega zraka in rekreacije. Le s takšnim načinom življenja se bomo pripravili na premagovanje mnogih težav, ki jih sodobni tempo življenja od nas zahteva. O tem smo razmišljali, ko smo pretekli teden obiskali najstarejšega prebivalca mesta Ptujja Antona Majcena, ki je letos dopolnil že 93 let.

Anton Majcen se je rodil v Sakušaku pod Gomilo v Slovenskih goricah, 6. januarja 1884 kot sin kmečkih staršev. V družini je bilo šest otrok, zato je mladi Anton moral že zelo zgodaj v svet, da si je s trdim delom lahko zagotovil svoj obstoj. Sp. va se je priložnostno zaposloval pri različnih kapitalističnih delodajalcih. Nato je moral k vojakom v Pučji.

Po odsluženju vojaškega roka se je mladi Anton Majcen, poln življenjskega elana in želje po ustvaritvi lastnega življenja, napotil na Dunaj, kjer se je kot skladiščni delavec zaposlil pri Južni železnici. Delo na Dunaju je bilo zelo naporno, toda na srečo je bil po treh letih prestavljen v

Kljub triindvetdesetim letom še krepak

Ljubljano, kjer je delal v prometni železniški službi, najprej kot zavirač, nato je z različnimi dopolnilnimi izpiti napredoval do sprevodnika. Vendar se je Anton še naprej izobraževal in opravil izpit za vlakovodja. Medtem ga je zajela vihra prve svetovne vojne. Kot železničarju mu sicer ni bilo treba na fronto, toda moral je v Krakov na Poljsko, kjer je videl in občutil del strahot in krutosti prve svetovne vojne. Po šestih mesecih je zopet prišel v Ljubljano. Takrat je kot vlakovodja začel prevažati ranjence iz soške fronte.

Najstrahotnejši spomini dolgega in izredno pestrega življenja Antona Majcena se nanašajo na obdobje med obema vojnoma. Leta 1937 je namreč doživel zelo tragičen dogodek, ko je le za las ušel smrti. Vse se je zgodilo na ljubljanski železniški postaji, kjer je še vedno delal kot vlakovodja.

Nič hudega sluteč je nekega dne prečkal železniško progo, toda ni se mogel izogniti lokomotivi, ki se je bližala. Padel je pod njo in pri tem dobil precej hudih poškodb, vendar ostal je pri življenju, kar je bil za tiste čase pravi čudež. Sam se tega dogodka spominja takole:

„Ko sem ugotovil, da se ne bom mogel ogniti lokomotivi, sem se pritisnil k tlom, toda kljub temu me je stroj potegnil za sabo in me vlekel kakšnih 50 metrov. Pri tem sem dobil več hudih poškodb na glavi in na ostalih delih telesa. Na levi strani sem imel polomljena vsa rebra. Takrat so me mnogi moji tovariši že zapisali med mrtve,

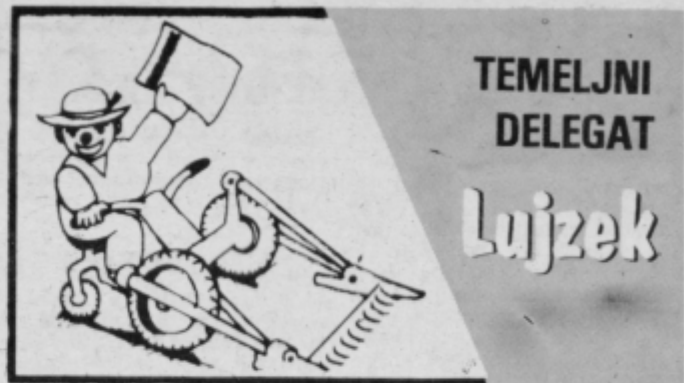
Anton Majcen, najstarejši Ptužčan. Foto: B. Vodusek

toda po šestih tednih sem že okrevljal. K temu je izredno veliko pripomogla moja velika volja do življenja, pa tudi zdravnikove napotke sem dosledno upošteval.“

Komaj je Anton Majcen dodobra preživel to svojo osebno tragedijo, že se je znašel v viharju druge svetovne vojne. Takrat je bil premeščen na železniško postajo Maribor, hitro po osvoboditvi pa je dočkal zaslužen pokoj. „Oh ja“ je dejal Anton „Če bi vam hotel opisati vse dogodke v mojem življenju, bi rabila precej, precej časa. Rečem vam samo še to, da sem imel v življenju vedno veliko več slabega, kot dobrega. Ni bilo lahko preživeti obeh vojn, takšne nesreče in še mnogo drugih kritičnih trenutkov, ki jih je nedvomno veliko več, kot lepih in veselih.“

S tem se je najin razgovor končal. 93 letnemu Antonu Majcenu se je že mudilo nazaj na vrt, kajti zmotil sem ga bil pri urejanju cvetlične grede, kajti kot je sam povedal, najde v vrtu svoje veliko zadovoljstvo in tam preživi ob delu, ki seveda ni preveč naporno, veliko svojega časa. Ob koncu se zaželimo najstarejšemu Ptužčanu obilo sončnih dni v jeseni njegovega življenja.

B. VODUSEK

TEMELJNI
DELEGAT
Lujzek

Po dugem kajti fšen fkuper drgoč ene lepe pozdrove no dober den. Ja, dugo se nesmo vidli. Hitro je prišlo, z Mico sma spakirala kufre no po suhem odplavala na morje. Hčer naji je povobla. Z „drekavejon“ smo se pelali, saj se razmimo, to je avto, ke si ne bi resen keru misla, da sen tak zarukani, da bi si v Prlekiji v čoln vseja no čaka, ko bi voda narosla. Pot na morje bla hujda, že na cesti sen skoro morskoro bolezen doka. Jaz sen misla, ke mammo samo v naših bregačah slabe ceste. Tudi na avto cesti sen se naruka no nacuka pa še eno tri hujde nesreče smo vidli med potjo. Zaj kumer ven, zakaj tistin vejkin cestan „avtostrade“ rečemo: najbrž zato, ker teško nedužnih potnikov na cesti nastroda, življeje zgubi ali pa invalidi ostonejo.

Morska voda je solena o ten sen se prepriča takoj kak sen v morje skoča no si malo proh od žetve pšenice no mašineja doj splohna. Ja, nič se ne čudite, na našen bregi nemamo vode no sen se doma tak boj po kalop vmija. Neje pa solena samo voda, še bolj solene no popoprane so cene. Gdo sen pija pivo po taužni dinarof sen se spuna na našo lubo domočo jebelšnico no jabolka, ki so nan lenso jesen zgnile... Drgačik pa sen se na morji glih tak počuta kak, da bi ge v koki drugi držovi bija. Čuješ vse šprohe, ki jih svet premore od angleškega „spikaja“ do nemškega „šprohanja“, italijanskega „makaronanja“ pa fse do francoskega „parlevusanja“. Kdo sen se jaz v morji čofota je priplavala prta meni ene italijanske ribica (z modrčkon seveda) no mi je zažvrgolečkala: „Amore mio...“ Kaj sen ji revež druga hteja reči kak, da sen ji nazaj zabrusa: „Ja, v morji sen se vmija, saj duma nemamo vode...“

Teško van naj bo za gnes o morskoi vodi, zaj pa malo v domoče vode zaplujemo. Še se spunite, ke sen van ovokrot pisa kakšno moško moč majo ptujske toplice. Moje ugotovitve so to enkrat tudi uresničile. Pa ne pri meni. Jaz sen že prestori. Dvo druga sta se fkupe „zašlepala...“.

Joj, te pa srečno.

Vaš Lujzek

Rogoznica

Obširen program nalog

Zbor delegatov krajevne skupnosti Rogoznica je na seji 17. julija 1977 ocenil izvajanje programa in finančnega načrta ter potrdil zaključni račun krajevne skupnosti Rogoznica za leto 1976. Glavna razprava na seji pa je bila o programu in finančnem načrtu krajevne skupnosti Rogoznica za leto 1977, o katerem so razpravljali in odločali zbori občanov.

Glavne naloge krajevne skupnosti Rogoznica v tem letu so: asfaltiranje ceste Spodnji Velovlek - Pacinje ali Pacinje-Dornava, novogradnja makadamske ceste Kicar-Spodnji Velovlek, gradnja vodovoda v Podvincih in kanalizacija v Novi vasi pri Ptujju, gradnja transformatorskih postaj v Kicarju, tekoče vzdrževanje krajevnih cest in še druge naloge.

Zbor delegatov je tudi razpravljal o pripravah na volitve in sprejel sklep, s katerim obvezuje samoupravne in izvršne organe krajevne skupnosti ter odbore vaške samouprave, da skupaj z družbenopolitičnimi organizacijami aktivno sodelujejo v pripravah na volitve, pri tem pa se je zavzel za izdelavo temeljite ocene razvoja krajevne samouprave in delegatskega sistema v krajevni skupnosti Rogoznica.

Zbor delegatov je imenoval tudi odbor za organizacijo drugega praznika krajevne skupnosti Rogoznica, sprejel sklep o uvedbi posebnega samoprispevka za sofinanciranje zgraditve treh transformatorskih postaj v Kicarju, v skladu z uspešno izvedenim referendumom ter razpravljalo o drugih aktualnih vprašanjih v krajevni skupnosti.

FB

Drstelja

Ponovno v akcijo za cesto

Pred štirinajstimi dnevi se je v Drstelji sestal odbor za spremljanje in izvajanje del posebnega krajevnega samoprispevka, ki zavzema del vasi Drstelja, Janežovci in Placar. Z zbranim denarjem bodo pomagali pri sofinanciranju modernizacije ceste. Mestni vrh-Grajenščak, katere glavni financer in pobudnik akcije je krajevna skupnost Grajena.

Za modernizacijo te ceste so se ljudje izrekli na referendumu za posebni samoprispevek. Odbor je na seji ugotovil, da dela dobro napredujejo, da pa se je delno zataknilo pri dotoku sredstev iz posebnega samoprispevka. Ugotovili so, da se je iz tega naslova zbralo 35 tisoč dinarjev manj kot je bilo predvideno. Zaradi tega so se dogovorili, da bodo šli ponovno v akcijo in s posamičnimi pogodbami skušali zbrati manjkajoča sredstva od tistih uporabnikov te ceste, ki niso bili zajeti s posebnim samoprispevkom.

Na seji so obravnavali tudi vložene prošnje za znižanje stopnje prispevka. V razpravi o vsaki vlogi so ugotovili, da so posamezne prošnje delno opravičljive, nekateri pa so samo izrabili pravico, da so vložili prošnjo za znižanje, zato jih je temu ustrezno odbor tudi obravnaval.

Odbor se je posebej zadržal pri tistih občanah, ki niso hoteli sprejeti priporočenih pisem od KS Destečnik, v katerih je bilo obvestilo o višini obveznosti plačila samoprispevka. Sklenili so, da se takim obveznost izterja v celoti z rednim upravnim postopkom, saj bi vsako popuščanje samo škodovalo uspehu akcije.

K. A.

Nekaj o srediških cestah in ulicah

Središče ob Dravi je zgodovinsko star kraj, po prebivalstvu pa narodnostno trdna in zanesljiva postojanka že v 19. stoletju, ko je postajal nemški pritisk vedno hujši. Mnogi izobraženci so se v preteklosti šolali v varaždinski gimnaziji in pozneje delovali v prid slovenske kulture. Na stare trške pravice so bili kmetje in obrtniki zelo ponosni.

Kraj leži ob glavni cesti, ki povezuje krajane z Ormožem in Čakovcem. V tej smeri se še danes vedno bolj razvija močan promet po glavni središki cesti, domačini hodijo v sosednja mesta kupovat gospodarske potrebščine, prodajati pa živino na čakovski tedenske sejme, ki so daleč znani po svoji tradiciji in uspešnosti trgovanja. Republiška meja na tem področju je že od nekdaj široko odprta, zato je trgovski promet med Međimurjem in Slovenijo zelo razvit in bogat, iz leta v leto močnejši.

V minulem desetletju, odkar so glavno cesto skozi Središče dobro asfaltirali in jo pozneje povezali proti hrvaški strani z asfaltno, se je v obeh smereh razvil tako velik promet, da že dnevno ogroža pešce in kolesarje v našem kraju. Nedavno je bilo že več težkih nesreč celo v enem dnevu, in to deloma zaradi nepredvidnosti pešcev in kolesarjev, pa tudi zaradi prevelike hitrosti motoriziranih vozil skozi Grabe in Središče z gosto lociranimi hišami na obeh straneh ceste. Skozi naselje je sicer dovoljena hitrost 60 km, vendar je ta hitrost za gosto naseljene kraje prevelika in bi jo bilo treba znižati na bolj zmerno vožnjo. Resnica je, da hodijo zlasti starejši ljudje s strahom po tej cesti, ker so pešpoti ob njej preozke in prehodi čez ceste niso povsod vidno označeni. Med pešci so tudi številni šolski otroci, ki bolje in slabše prečkajo cestišče. Vroča želja občanov je, da bi se s predpisi zmanjšala hitrost vožnje od Grab dalje skozi Središče. Le tako se bodo občani počutili varnejši na svojih cestah vsaj podnevi, ko je promet največji. V tem smislu bi bilo treba prometne znake dopolniti in tako zaščititi prebivalce in voznike!

Druga močno frekventirana je Štrigovska cesta, vodeča dober poldrugi kilometer do severne republiške meje s Hrvaško. Onstran meje je bila ta cesta že pred leti asfaltirana po vinorodnih bregovih, naša stran pa je še vedno zasuta z različno delevim gramozom, ki ga motorna vozila odpravljajo na rob ceste in s tem otežujejo vožnjo kolesarjev in hojo pešcev. Ob vsakem srečanju z motoristi je treba stopiti s kolesa in se stisniti v jarek, če hočeš še dalje živeti.

Tudi vprezna živina se mukoma prebija z vozovi po tej cesti, rani si parklje in podobno. Za vsakim drvečim vozilom se dvigajo po več sto metrov dolgi oblaki cestnega prahu, zaradi katerega gospodinjje podnevi ne morejo odpirati oken v svojih hišah. Tudi občestni vrtovi z brajdami vred so podobni pobeljenim grobovom. Uporabniki teh cest komaj čakajo, kdaj bo asfaltiran prvi meter te ceste. Pred leti obljubljeno sodelovanje Hrvatov, ko so asfaltirali svoj del ceste od Presike dalje, žal ni bilo sprejeto iz nam neumljivih razlogov. Po mnenju občanov je v središčem cestnem omrežju ta del ceste neprijeten „madež“ v našem kraju, ki bi se dal z več dobre volje hitro odpraviti, čeprav vemo, da so finančna sredstva skromna.

V preteklem tednu so dobili občani nove hišne tablice s številkami in imeni ulic. In prav je, da se je to zgodilo, ker je kraj horizontalno močno razčlenjen. S poimenovanjem ulic je bilo ustrezno poštnemu uradu, tujcem od drugod in končno tudi domačinom. Z uličnimi imeni so bili počaščeni talci in borci NOB, nekateri važnejši zgodovinski dogodki in kulturno zaslužni domačini iz preteklosti kraja. Pri izboru oseb pa so prezrli, verjetno zaradi ne dovolj utemeljenega predloga, nekdanjega dolgoletnega šolskega ravnatelja, Antona Kosija, ki si je pridobil veliko zaslug na šolsko-pedagoškem in gospodarskem ter na mladinsko-literarnem in glasbenem področju. V tem kraju je A. Kosi uspešno deloval v prelomnih letih iz 19. v 20. stoletje in njegove uspehe je pozitivno ocenila že dr. Kovačičeva Kronika Središča.

Junija letos je Slovenski šolski muzej v Ljubljani odprl zanimivo razstavo mladinskih del in spisov od Vedeža dalje in med avtorji teh del so bili prikazani tudi A. Kosijevi mladinski spisi, vsekakor pomembni za tisti čas, ko je bil mladinski tisk še zelo skromen. Kosijevi učenci in drugi poznavalci središkega pedagoga se upravičeno sprašujejo, zakaj in kako se je to zgodilo.

Gospodarsko za kraj je bil zaslužen tudi Miroslav Vengerholc kot učitelj mladine in ljudstva in Srečko Vittori kot organizator kulturnega življenja v našem kraju. Verjetno se bo razvila po letih še kaka nova ulica in tedaj ne smemo pozabiti spomina vrednih imen. Vsekakor ima domača šola nemalo zaslug za kulturni dvig kraja in prebivalcev in pisali bi si slabo spričevalo o svoji preteklosti, če bi jo kakorkoli zamenjali ali zatajili.

-Albže-

Prleški delomrznež

Naj vam napišem nekaj vrstic o prleškem delomrznežu, ki je sicer še mlad, izučen za poklic in sedaj kot kvalificiran delavec „lenobo pase“, čeprav takšno delo ni posebno zahtevno in ga zna

spodle telo, želim na kratko opisati.

V soboto 25. julija se je brhka nevesta iz Vičanc odločila, da bo stopila v zakonski stan. Po njo je prišel ženin s svati. No in ta delomrznež je nevesti in svatom zapil pot oziroma cesto s težko verigo. Zraven je pripisal tudi za današnji visoki standard le nekoliko previsoko ceno 200.000 dinarjev (najbrž je mislil stare, ženin pa nove).

Napisane številke so se ženin, starešine in svate tako prestrašili, da so obrnili svoje vozove, ki jim danes pravijo avtomobili in jo po drugi cesti, skozi Veliko Nedeljo, pobrišejo na matični urad v Ormož. Naš delomrznež pa je žalostno gledal za njimi, milo se mu je storilo, saj je ostal brez fička za pijačo in cigarete.....

I. H.

Mestno kopaljšče v Muršičevi ulici posluje z izgubo

KAKŠNA JE PRIHODNOST JAVNEGA KOPALIŠČA

opravljati tudi nekvalificirani teleban. Vendar nekateri mladi si kaj takega še lahko privoščijo, ker imajo mamico in očke, ki zanje skrbijo, čeprav včasih tožijo, da jim mladi sive lase delajo.

Kljub temu, da pri paši lenobe ni posebnega zasluzka, si ga tak primeren včasih poskuša najti. Kakor se mu pač posveti, čeprav s svečo, poskuša priti do denarja na lahek način. Kako je to poskušal naš delomrznež in kako mu je

V Ptujju je že od nekdaj javno kopaljšče. Sem so se hodili ob koncu tedna kopat vsi tisti prebivalci, ki v svojih stanovanjih niso imeli kopalnice. Včasih je bilo kopaljšče polno. Danes je mestno kopaljšče prazno, neurejeno in posluje na robu rentabilnosti. Kopaljšče je odprto v obdobju od 1. septembra do 1. julija in sicer ob petkih in sobotah od 9. do 18. ure.

Krajevna skupnost Ptuj in

Komunalno podjetje sta doslej redno pokrivala izgubo kopaljšča. Sredstva za pokritje so se zbirala iz nekaterih skladov pri KS in komunalnem podjetju ter iz komunalnega sklada. Komunalno podjetje Ptuj je upravljalec kopaljšča in kot ugotavljajo predstavniki tega delovnega kolektiva, je kopaljšče postalo neuporabno in nefunkcionalno. Tudi obiskovalcev skorajda ni več, kajti standard sedanjih stanovanj je že

precej visok, tako da ima že vsako stanovanje tudi kopalnico.

Trenutno je kopaljšče zaprto in se postavlja vprašanje, če ga bodo 1. septembra letos sploh še odprli. Prostoro je že temeljito načel zob časa. Poleg tega bistvenega razloga je tudi obisk, če kopalcev ne bo, bi kopaljšče bilo povsem odveč. Predvsem pa naj o tem razmišljajo še tisti, ki si kopaljšče vendarle želijo.

Besedilo in slika: žk

Mestno kopaljšče je danes zaprto. Zgradbo že najeda zob časa.

Foto: zk

MI BRIGADIRJI

Ptujski brigadirji so se izkazali

ZMDA Brkini 77:

Vrsta uspehov ptujskih brigadirjev bo ostala zapisana v brigadirskem dnevniku MDA Brkini 77.

Ko sem ju zmotila sredi delovnih obveznosti; komandanta brigade Dušana Kvedra-Tomaža, Marka Potočnika in Nado Ljubec, predsednico brigadne konference, obenem pa tudi predsednico skupščine II. izmene MDA Brkini 77; sta mi hitela pripovedovati o dosežkih brigade na akciji. Se polna „duha“ po brkinski zemlji in njenih ljudeh, sta znova in znova potrjevala pomembnost mladinskega prostovoljnega dela

nje; delali pa so tudi pri urejanju ceste Podgrad—Potok.

Na delovišču akcije so skupno prebili 3869,5 delovnih ur, izkopali 506,8 kub. m materiala, 1586 m ceste ter 395 m vodovoda; kar skupaj zadošča 5635 norma ur ali v odstotkih: 145,6. Povprečna norma izmene je znašala okrog 135 odstotkov, to pa pomeni, da so ptujski brigadirji premagali povprečje za okrog 10 odstotkov. Dosegli so tudi najvišjo dnevno zmago, saj so postavljeno normo premagali za več kot trikrat ali za 326 odstotkov. Da so se izkazali

Moj prvi udarniški dan

Kot vsako jutro, rano zjutraj, me je pisk piščalke prebudil iz najlepšega sna... Vstajanje — gimnastika — zajtrk in odhod na traso, k novim kubikom zemlje, ki čakajo na brigadirsko lopato.

Globoko, vse globlje režejo lopate trdo zemljo, ki jo kaplje znoja s čela, obraza, brade in vratu neprestano vlažijo. Mlada, oznojena telesa brigadirjev se sklanjajo k zemlji, da bi se in še poglobila jarek, odmetavajo zvrhane lopate zemlje. Pri vsakem metu se lopata zablesti v soncu, ki je že visoko na nebu. Ponekod vzdih utrujenosti, pa spet vzdih radosti, vse to se meša z zvoki krampov in lopat.

Željno pričakovani odmor hitro mine, spet v kanal, tokrat globlje, vse globlje. Delo, krampanje, odmetavanje zemlje, nove kaplje znoja, petminutni predah za cigareto, otrnek znojnega čela, vratu in spet nestrpen pogled na uro, še malo, še...

Zvok avtobusnega motorja, njegovi obrisi naznanjajo, da je tisto „še malo“ končno prišlo. Srečni in utrujeni odlagamo orodje, odhajamo v avtobus, pri tem pa še pogled na kanal, v globoko izkopani jarek, na danes opravljeno delo, na delo, ki nas čaka še jutri, pojutrišnjem...

Topel tuš, kosilo, povrnejo se nam moči. Začnemo razmišljati o tem, kako lepo bomo preživeli popoldan, ko pride sporočilo, da je treba delati tudi popoldne. „Ali bom vzdržala, ali bom sploh lahko

kaj naredila?“ so se mi porajala vprašanja. Toda druge možnosti ni. Znova smo sedli v dobro nam znani avtobus in se odpeljali. Toda ne na traso, temveč v drugi kraj, kjer smo pomagali urejati bankine, gramozirati cesto.

Precej časa smo se vozili, naslonjeni drug na drugega smo izkoristili dragoceni čas za spanje. Če le malo zadremaš, že nabereš novih moči. Delo ni bilo težko, postajali smo vse boljše volje. Malo pesmi, smeha in delo je bilo opravljeno, skupno smo odšli z delovišča, dobro razpoloženi in veseli...

Noč se je počasi spuščala na zemljo, v polkrogu smo sedeli na travniku in v tem polkrogu je naenkrat zagorel taborni ogenj. V svitu plapolajočega ognja smo se smejali skečem, deklamirali smo pesmi in prepevali o tovarišu Titu, o Loli in o vseh znanih in nezanih junakih naše zgodovine, o spominih na njihova junaštva. Ob tem smo v pravem smislu dojeli srečo in vedrino mladosti, ki jo doživljamo brigadirji.

Naporni dan je bil za nami, toda dnevni napori so bili že zdavnaj pozabljeni, nihče ni mislil na težko delo, ki nas jutri spet čaka na trasi. Topel pogled nekih plavih oči, nežen stisk roke, oboje mi je pognalo rdečico v obraz. Dan se je končal kot kak „happy end“ v lepi zgodbi, ki se je začela žalostno, končala pa srečno, zame najlepše.

N. V. (doma iz Rijeke)
MDB „Milan Mravlje“

Marko Potočnik
Foto: M. Ozmec

kot eni izmed bistvenih sestavin v aktivnosti mladega človeka danes.

V Tatre, brigadno naselje akcije, so brigadirji tudi letos prinesli mladostno prešernost in željo, da pomagajo temu predelu slovenske zemlje, premagati breme nerazvitosti. Brigada Dušana Kvedra-Tomaža, v kateri je bilo 54 brigadirjev, je delala v II. izmeni akcije. Komandant Marko Potočnik je povedal, da so brigadirji delali v času izmene od 24. junija do vključno 15. julija na odsekih gradnje vodovoda: Harje—Dobropolje in Harje—Tomi-

Majda Ljubec
Foto: M. Ozmec

tako na trasi kot tudi na delovišču zgovorno priča tudi 17 udarniških značk in večje število udarniških priznanj. V teku akcije so ptujski brigadirji sodelovali tudi na treh udarniških dnevih, in vsakokrat so bili — udarni! Komandant pa je tudi povedal, da med brigadirji ni bilo disciplinskih prekrškov.

Z oceno odlično je bilo ocenjeno tudi delo brigadirjev na področju interesnih dejavnosti. Pripravili so med drugim vrsto športnih, kulturnih srečanj, obiskali pa so tudi ladjo Galeb, se srečali z vojniki v Predvoru. Vitse z akcije so zapisali v 4 biltenih, imeli so tudi 11 sten-časov, redno pa so pripravljali tudi polurne oddaje na radiu akcije.

Tudi samoupravni dan akcije je uspel; komandanta akcije je uspešno zamenjala Ivica Lah, brigadirka iz Ptuj; tudi vodstvo začasnega aktivna izmene akcije so zaupali ptujskemu brigadirju, Rajku Kuharju. Po podatkih, ki so na voljo, je bila brigada Dušana Kvedra-Tomaža na področju interesnih dejavnosti akcije, najboljša v II. izmeni. Začasni aktiv ZK brigade Dušana Kvedra-Tomaža je predlagal 7 brigadirjev za članstvo v ZK; iz cele izmene jih je bilo skupno predlaganih 11 brigadirjev. V brigadi Dušana Kvedra-Tomaža je bilo kar 18 brigadirjev članov ZK.

To so le grobi statistični prikazi uspešnosti dela ptujskih brigadirjev na MDA Brkini 77; pravo brigadirsko sliko pa dobi mlad človek le z neposredno udeležbo na akciji. Akcija vabi!

MG

Lepa beseda odpre železna vrata

Pišem o brigadirskem dnevu, o brigadirskem poletju, o dežju, o tistem cvetu, ki se mi je zjutraj nežno priklonil, ko sem šla mimo. Morda se boste nasmehnil, vendar občutila sem, da me ima ta cvet raj, občutila, da je v tem cvetu več ljubezni kot v vseh zaljubljenih pogledih na trasi.

V brigado smo prišli z neko nejasno predstavo, z nekimi obledelimi spomini. Nismo vedeli, da se v brigadirskem dnevu lahko zgodi več, da lahko doživiš več kot kateri drugi dan, da kramp ni tako težak, da je moč pozabiti napor in utrujenost ob pesmi in smeju. Tu je tudi neizbežno kaka ostra beseda, ki pri mladem brigadirju izzove včasih toplo solzo, slabo skrito in tudi morda prvo izgovorjeno psovko. Poraja se domotožje v trenutkih slabosti, ko je pozabljen trdni sklep, da ne bo mislil na mamo in očka, na bicikel, na dolgo spanje...

Znano je, da dež, ki pada na trasi, ni enak tistemu, če gledaš skozi okno, ko dežuje. Dež na trasi sveži, prodira v nas, nas zbližuje, skratka — spominja nas na golo in hladno stvarnost. Ob takih dneih se s pesmijo, smehom in šalo vse premaguje, vse pozablja.

LEPA BESEDA ODPIRA VRATA ŽELEZNA. Kaj je potem dež, kaj železna zemlja in kamen, ki je našel svojo mesto prav tam kamor udajam s krampom. Moč izpete besede je silnejša od vseh ovir.

TITO nam je rekel, da ni poti po kateri bi ne mogli iti, da ni ovire, čez katero bi ne mogli priti. Zapijete, vzdignite glave ob spodbujeni zavesti bratstva in prijateljstva, smelo zastavite korak in na naši poti bomo premagali vse ovire!

Višnja B. (doma iz Rijeke)
MDB „Milan Mravlje“

Žal mi je, ker odhajam

Bliza se konec izmene MDA „SG 77“. Žal mi je, kar odhajam. V enem mesecu spozna človek mnogo prijateljev in ko je potrebno, da ta prijateljstva razvija, se razvijo. Bilo je lepo in nepozabno. Nekajkrat je bilo tudi težko, vendar se to v množici lepih spominov pozabi. Pozabila bom, da se je bilo potrebno zjutraj zgodaj vstati, da so me bolele roke od žuljev, ker sta bila kramp in lopata težka. Rada se bom spominjala tistih dni, ko je bilo veliko smeha, brigadirskih večer-

rov, tabornih ognjev in vsega tistega lepega brigadirskega življenja.

Razmišljam in žal mi je, ker se mora vse to končati. Komaj se zbližamo in zbratimo, pa se naenkrat vrnemo vsak v svoj dom. Edina želja nam je, da obdržimo to prijateljstvo z obiski in dopisovanjem. Tudi drugo leto bom prišla na delovno akcijo in želim si, da bi spoznala takšne prijatelje, kot sem jih tu.

Ejči

VI. Dolenjska slikarska kolonija v Novem mestu

Letos bo od 1. do 10. avgusta 1977 že šesta dolenjska slikarska kolonija v Novem mestu pod pokroviteljstvom tekstilne tovarne NOVOTEKS iz Novega mesta. Ker je Novoteks edini, ki finančno podpira slikarsko kolonijo, je ob koncu leta 1976 zaradi težav, v katere je zašla tovarna, grozilo, da dolenjske slikarske kolonije ne bo več. Toda delavski svet podjetja je sprejel sklep, da bo Novoteks še naprej financiral slikarsko kolonijo v Novem mestu; a vendar s to razliko, da slikarjem ne bo več zagotavljal tako kot doslej odkupa slik z razstave.

Kljub temu se je prijavilo v to kolonijo skoraj dvajset slikarjev, kar pomeni, da je dolenjska slikarska kolonija še vedno visoko cenjena, kar ni mogoče reči o nekaterih drugih slikarskih kolonijah, katerih delo zamira. Predstavniki Novoteksa so skupaj s komisarjem kolonije Andrejem Pavlovcem izbrali deset slikarjev, ki bodo sodelovali v slikarski koloniji v Novem mestu: iz Maribora bodo prišli: Janez Vidic, Oton Polak in Zmago Jeraj, iz Ljubljane Veljko Toman, Milan

Rijavec, Zdenko Huzjan in Lidija Starc, Ivo Šubic iz Škofje Loke, Polde Oblak z Bleda ter domačina: Martina Koritnik-Fajt in Branko Suhy.

Tematika, ki jo bodo letos obravnavali je zelo široka in bi jo lahko poimenovali s skupnim imenom: Dolenjska krajina in človek. Tako kot v drugih slikarskih kolonijah je tudi v dolenjski slikarski koloniji predvideno s pravili, da slikarji prepustijo organizatorju po eno delo, ki je nastalo v koloniji in ki bo razstavljeno v počastitev 29. novembra v Dolenjski galeriji, ki opravlja pri sami koloniji dobro mero administrativno tehničnih del.

Za šesto dolenjsko slikarsko kolonijo je izdelan program: 1. avgusta zvečer bo spoznavni sestanek slikarjev s predstavniki Novoteksa, 3. avgusta sprejem pri predstavniku skupščine občine Novo mesto, 6. avgusta ogled Pleterškega samostana in Kostanjevice in 10. avgusta zaključek dela slikarske kolonije. Vsekakor bogat program.

A. Pavlovec

Obiskali so nas veterani

V soboto smo imeli z veterani skupno delovno akcijo. Vendar dež ni miroval, zato smo morali prej končati z delom, in skupaj smo odšli v naselje. Veselja je bilo polno, pred odhodom na kosilo smo imeli nekaj šaljivih tekem v vlečenju vrvi. Zmagali so veterani.

Med obiskom v naselju sem se pogovarjala s Stanetom Rakom. Udeležil se je že mnogih MDA: Brčko—Banoviči vse izmene, Samac—Sarajevo vse izmene, Doboj—Banja Luka, Dutovlje—Sežana in veliko lokalnih akcij. V spominu mu je ostal dogodek, ki se je zgodil v tunelu Brčko—Banoviči, kjer se je zrušil nasip. Brigadirji so s svojimi telesi držali zemljo. Nepozaben dogodek je tudi srečanje s tovarišem Titom.

Prav tako se spominjajo brigadirji zelo radi Kornelije Volk, ki je znana kot zelo dobra kuharica. Kuhala je na MDA Brčko—Banoviči. Ob delu so se zgodili mnogi dogodki, ki so ji ostali v spominu. Vsaka kuhinja je imela svojega stražarja. Nekega večera je stražar zavpil, da so prišli ustaši. Ves preplašen je začel streljati. In kaj se je zgodilo.

Kuhinji se je približala krava in stražar jo je ustrelil. Zadnji dan bivanja v brigadi se je tov. Korneliji zgodila nesreča. Namesto sladkorja je v kavo vsula sol. Brigadirji so to razumevajoče sprejeli.

Andreja Horvat mi je zelo živo pripovedovala o njenem pedagoškem delu v Bolgariji. Tu se je ukvarjala z otroci, ki so se udeležili vojne. Ravno tu je dobila še večje veselje do pedagoškega poklica, za katerega se je pozneje tudi odločila. Zelo živo mi je govorila o tovarišu Titu. Rekla je: „Tovariš Tito se je zelo zanimal za vsako malenkost, posebno pa za mladino.“ Ko je prišlo v Beogradu, v domu za vojne sirote do nesporazumov, se je takoj oglašil v domu. Položaj se je kmalu izboljšal.

Srečanje z veterani mi bo ostalo še dolgo v spominu. Iz dogodkov, ki so jih na delovnih akcijah sami doživeli bi lahko zelo veliko napisali. Toda nekateri jih hranijo zase, drugi jih prenesejo na otroke, vnuke, ti pa jih povedo naprej ali zapišejo. Zato ne bodo nikoli izginili. In prav je tako!

Ejči

sko mislijo. V Zg. Senarski je bilo leta 1910 razmerje v prid Slovencem 179 proti 22, v Zg. Porčiču 328 proti 27, v trgu Sv. Trojica (danes Gradišče) pa 178 proti 66.

Zupan Mravlag (1869—1906) je ustanovil v Lenartu nemško posojilno društvo. Bil je usnar in je delal v posojilnici. Zaradi poneverb pa so ga kaznovali.

V desetletju pred prvo svetovno vojno so bili zavedni Slovenci advokat Milan Gorišek, ki je skrbel, da je bil okrajni zastop slovenski. Leta 1906 je prišla ljudska šola v roke slovenskega nadučitelja Radoslavaka Kopača, ki je šolo sloveniziral, kolikor je pač mogel. Pred njim je slovenski renegat uvedel kar v tri razrede nemški učni jezik. Goreča narodnjaka sta bila oba duhovnika in poštari. Sodišče je hotel slovenizirati Karel Venger, zato je bil premeščen drugam in nastavlili so nemškega predstojnika.

V trgu sta delovali slovenski društvi: Čitalnica, podružnica CMD, ki pa nista bili dovolj delavni. Nemci so imeli podružnico Südmark, prostovoljno požarno brambo in moški pevski zbor.

Pod vplivom Goriška so ustanovili I. 1907 v Lenartu Glavno hranilno in posojilno združenje za Slovenske gorice z neomejeno zavezo. Gorišek je bil vodil in bil tudi ustanovitelj Sokola. Deloval je še v raznih odborih denarnih zavodov drugod po Slovenskih goricah. Bil je navdušen Sokol. Za društvo je kupil hišo in v njenem gospodarskem posloju uredil telovadnico. Pod njegovim vplivom je Sokol prirejal telovadne nastope, igre in predavanja. Telovadec je bilo 20 (leta 1914). K sokolu je pristopilo tudi nekaj fantov iz okoliških vasi. Leta 1914 so ustanovili sokolski odsek v Gočovi s 14 telovadci.

Na nemški strani pa je zdravnik dr. Zirngat prispeval k ustanovitvi „sulfurajnske“ šole (leta 1909). List Štajerc je propagiral za vpis v to šolo. Ker pa se jih je javilo pre malo, so pripeljali v Lenart še otroke iz dunajske najdišnice, ki so jih dali v rejo kmetom. Nemci so imeli svojo stavbo za društveno življenje Vereinshaus. Ta je postal po prvi svetovni vojni Sokolski dom.

VIDA ROJIC
UPORNE
SLOVENSKE GORICE

(7. nadaljevanje)

NEMŠKI IN SLOVENSKI TABOR PRI LENARTU

Proti nastopom društva Südmark v Slovenskih goricah so nastopali tudi posamezniki. Med njimi je bil župnik Ewald Vračko v Šentilju, ki mu je pri tem pomagal župan Franc Thaler. Boj proti nemškutarstvu so vodili z bojkotom nemških trgovin in obrtnih delavnic. Tako je bilo v Šentilju in v drugih večjih krajih v Slovenskih goricah, npr. v Lenartu.

Trg Lenart je štel leta 1910 — 637 prebivalcev. Med njimi so prevladovali posestniki, obrtniki in trgovci. Lenart je bil tipičen primer narodnostnega in političnega življenja v podeželskih mestih in trgih na Sp. Štajerskem. Pri tem moramo izvesti mesta, ki so veljala za izrazito nemška, kakor sta bila na obrobju Slovenskih goric Maribor in Ptuj.

V Lenartu je bila od 8 gostiln le ena slovenska. V trgu je bil sedež občine, okrajnega zastopa, sodnega okraja, davkarije, pošte in orožniške postaje. Imel je petrazredno osnovno šolo. V trgu sta živela dva odvetnika, notar, dva zdravnik in živinozdravnik.

Napisi na javnih stavbah so bili nemški, čeprav je bil kraj slovenski. Leta 1910 so našli v trgu 302 Slovence in 329 Nemcev. Za Nemce se je izdalo več Slovencev, ker je to pomenilo višjo socialno stopnjo in ker so se vdajali nemškemu pritisku. Okolica Lenarta pa ni bila okužena z nem-

Nadaljevanje prihodnjic

ZADNJA, TODA NAJLEPŠA SKUPNA POT

Zrelostni izpit je za nami in začnemo se pripraviti za zabavnejši konec, to je maturantski izlet, ki je zadnje doživljanje ob koncu srednje šole, ko so pozabljene vse grenke urice in se obujajo samo lepi spomini.

V tem vzdušju smo se zbrali maturanti ESS in UAS iz Ptuja na avtobusni postaji, kjer smo posedli v avtobus, ki bo nam poslednjih 9 dni „vzel“ največ časa. Vsi smo bili dobre volje in čas je hitro mineval z njim pa tudi kilometri. Prvo postajališče je bilo Jasenovac, kjer je bilo eno izmed najbolj krvavih koncentracijskih taborišč II. svetovne vojne v Evropi. Sedaj je porušeno, vendar pa nam muzej prikazuje vse grozote, ki so jih tukaj počenjvali ustaši in njihovi pristaši. V spomin na žrtve teh zločinov stoji lep spomenik v obliki tulipana.

Pot smo nadaljevali v drugačnem, nič več veselem vzdušju, saj se je vsak zamislil, kaj vse so morale pretrpeti generacije pred nami, da lahko mi danes svobodno živimo. Ustavili smo se še na Kozari, kjer smo si ogledali spomenik in muzej. Prenočili smo v Banja Luki. Naslednji dan nas je lot vodila skozi Jajce, kjer smo si ogledali muzej 2. zasedanja AVNOJ-a, rojstni kraj nove Jugoslavije, proti Sarajevu, kjer smo se zadržali dva dni. Ogledali smo si Begovo džamijo, pokrajinski muzej, muslimansko hišo, pravoslavne cerkve in Principov most, pri katerem je Princip hotel ubiti avstroogrskega prestolonaslednika Ferdinanda. Za konec smo šli še na Bašćaršijo, kjer je

vsak našel kaj za kupiti. Zvečer smo se „znoreli“ še ob dobri glasbi in tako je bil za nami četrti dan.

Naslednji dan smo nadaljevali skozi Fočo, kjer smo si ogledali muzej NOB, proti Tjentištu, popoldne in tako se nam je po dolgi vožnji prilegla obilna večerja, po njej pa sprehod po dubrovniških ulicah in „kafanah“. Tukaj smo tudi prenočili. Naslednji dopoldan smo si ogledali obzidje stare dubrovniške države, franciškanski samostan, knežev dvorec, vodnjak Onofrija de la Cave in Boškovičev muzej, nato pa smo imeli prosto popoldne, ki ga je preživel vsak pač najlepše.

Sesti dan smo nadaljevali pot čez Hercegovino in s trajektom do Budve. Ustavili smo se na Cetinju, kjer pa si žal nismo mogli ogledati niti narodnega niti Njegoševga muzeja, ker sta bila zaprta. Zato smo se peljali na Lovćen, kamor je takšna cesta, da bi še mornar dobil „morsko bolezen“, vendar je mi rismo, ker nas je šofer oskrboval z „zdravilnimi“ svežimi smokvami. Tu smo si po napornem, „vzponu“ ogledali Njegošev muzej in se nato „spustili“ v Titograd, kjer smo prenočili.

Naslednji dan smo se vozili skozi Kološin, Bijelo Polje in Rijepolje proti Titovim Ulicam, kjer smo si ogledali muzej NOB. Po napornem dnevu nam ni bilo do plesa, zato smo raje poslušali „pjevačico“ in „stare gradske“ pesmi. Spočiti smo nadaljevali pot proti Beogradu. Ogledali smo si Avalo z grobnico neznanega

Maturanti ESS in UAS pred muzejem drugega zasedanja AVNOJ-a v Jajcu

junaka in del naše prestolnice. Tukaj smo zadnjič prenočili in zadnji dan nadaljevali z ogledom Beograda, trdnjave Kalemegdan, muzej 4. julija, muzej 25. maj, kjer so shranjena vsa darila, ki jih je dobil naš predsednik tov. Tito od državnikov vsega sveta, pa tudi naših OZD in posameznikov, ter več sto štafetnih palic, v katerih so bile ob vsakem rojstnem dnevu našega voditelja predane najboljše želje vseh naših narodov.

Po ogledu smo imeli prosto do 22. ure zvečer, ko smo se zbrali pri avtobusu in odpeljali proti Ptuj. Zahvaljujoč našemu hitremu šoferju smo bili „prehitri“,

tako, da smo lahko imeli še „poslovilni zajtrk“ v motelu v Podlehniku. Tako smo v devetih dneh „prerajžali“ okrog 2000 kilometrov in si ogledali del naše prelepe domovine.

Na koncu se v imenu vseh udeležencev izleta iskreno zahvaljujem, tovarišu Gojkoviču, tovarišici Džorović in tovarišici Širec, ki so izlet dobro organizirali in vodili, enako pa tudi našemu šoferju, ki nam je s hitro vožnjo omogočil, da nam je ostalo več prostega časa, vsi skupaj pa smo poskrbeli, da je bil izlet nepozaben.

Janko Petrovič

Folklorna skupina iz Markovec v Železni Kapli

Minulo nedeljo je bilo v Železni Kapli na avstrijskem Koroškem folklorno srečanje, ki se ga je udeležilo sedem skupin in to „Planina“ iz Sel na Koroškem, „Sava“ iz Kranja, dve domači skupini Slovenskega prosvetnega društva „Zarja“, „Landjugendgruppe“, prav tako iz Železne Kaple in pionirska ter članska skupina „Anton Štrafela“ iz Markovec pri Ptuj.

Markovčani so s tem nastopom vrnilo obisk plesalcev iz Železne Kaple s katerimi so se pobratili pred dvema letoma na folklorni reviji v Markovcih.

Obe skupini sta se dopoldne poklonili ob spomeniku padlih partizanov v Velikovcu, spominu njihovega boju proti fašizmu v drugi svetovni vojni, obenem pa sta obiskali nekatere druge slovenske kraje na Koroškem.

Popoldanski program je začel predsednik slovenskega prosvetnega društva „Zarja“ ing. Peter Kuhar, ki je spregovoril o pomenu srečanja. Za gostoljubni sprejem skupine iz Markovec pa se je zahvalil predsednik folklornega društva Ptuj Jože Štrafela.

Program je bil zelo pester in zanimiv, požel je veliko odobra-

vanje številnih gledalcev, ki so skoraj do kraja napolnili prostor ob novem slovenskem hotelu „Obir“. Videli smo koroške ples spremljane s petjem narodnih pesmi. Zelo živahna je bila tudi domača skupina „Zarja“. Nemška skupina iz Železne Kaple pa je pokazala ples iz zapadne Avstrije. Sava iz Kranja je nastopila s plesi iz Bele Krajine, kjer so zlasti navdušili tamburaši.

Markovčani so se predstavili s plesi iz Štajerske, predvsem pa je ogrela dlani gledalcev pionirske skupine. Ob nastopu si je ta izmenjala tudi spominska darila s pionirji iz Železne Kaple. Prireditelji so zaključili plesalci iz Kranja z znanim plesom z metlo.

Srečanje folklornih skupin z obeh strani Karavank in Štajerske je bilo tokrat prvič, vendar so bili organizatorji in nastopajoči ob koncu tako navdušeni, da bo le-to postalo naslednja leta tradicionalno.

Prireditelj je pokazala, da je potrebno tako sprečanje zlasti z vidika pomoči našim rojakom na oni strani Karavank za čimprejšnje in doslednejše izpolnitve 7. čl. avstrijske državne pogodbe s katero so zajamčene kulturne pravice Slovencev v Avstriji. OP

Veseli planšarji v Juršincih

Narodno zabavni ansambel „Veseli planšarji“, ki praznuje v tem letu 20 letnico svojega uspešnega glasbenega poslanstva, bo v soboto 30. julija s pričetkom ob 17. uri gostoval v Juršincih, kjer bo gost tamkajšnjega gostišča

„Pri Kaučičevih“. Če bo godcem in plesalcem vreme naklonjeno, bo prireditveni prostor kar na asfaltu sredi vasi. V gostišču obljudljajo domače specialitete in dobro kapljico iz bližnjih gor. JOS

Ob prvi številki „Ptujkega perutnarja“

Pred kratkim je izšla prva številka „Ptujkega perutnarja“, ki bo delovne ljudi in kooperante mesnega kombinata Perutnina Ptuj sproti obveščal o poslovanju, o delu samoupravnih organov, družbenopolitičnih organizacij ter o športni in rekreativni dejavnosti članov omenjene delovne skupnosti.

Na dvanajstih straneh malega formata bodo tako odsej

vsaka dva meseca natisnili v svoji TOZD Ptujka tiskarna, glasilo Ptujski perutnar, katerega 1500 izvodov bodo razposlali v 13 občin severovzhodne Slovenije in sosednje Hrvatske, kjer ima ta uspešna delovna organizacija svoje kooperante.

Glavni urednik Ptujkega perutnarja je Lojze Cajnko, naš zvesti dopisnik. -OM

CERTUS

TOZD avtobusni medkrajevni promet, poslovalnica Ptuj

CERTUS MARIBOR S TURISTIČNO AGENCIJO TURIST AGENT ORGANIZIRA 2-DNEVNI STROKOVNI IZLET NA MEDNARODNI KMETIJSKI SEJEM V RIED V SEVERNI AVSTRIJI IN 4-DNEVNO POTOVANJE NA POLJSKO.

1. Program strokovne ekskurzije mednarodnega kmetijskega sejma vsebuje:

- razstavo plemerske živine,
- razstavo malih živali,
- mednarodni strokovni sejem za semerje,
- razstavo kmetijskih strojev in podobno.

Sejem bo v Riedu med 27. avgustom in 4. septembrom. Cena izleta z oskrbo in strokovnim vodičem je 700.00 din na osebo

2. Posebej vam priporočamo 4-dnevno potovanje na Poljsko od 17. do 20. septembra. Med drugim si boste lahko ogledali KRAKOW, zloglasno taborišče AUSCHWITZ in zimsko-športni center ZAKOPANE.

Cena, v katero je vključeno strokovno vodstvo in polni penziji je 1.790,00 din na osebo.

Vse informacije o izletih dobite v poslovalnici CERTUSA, Rajšpova ul. 14 Ptuj, telefon 77 436 in na avtobusni postaji Ormož, telefon 70 189.

MDA Ormož 77

Začeli z gradnjo vodovoda

V ormoški občini se je minuli petek začela mladinska delovna akcija ORMOŽ 77. Pri Veliki Nedelji se je zbralo 105 brigadirjev iz pobratenih občin Vrnjačka Banja, Split, Velenje in Ormož. S krajsjo slovesnostjo in po govornih Franca NOVAKA in Ivana HRZIČA, so pričeli z akcijo prijateljstva in enotnosti.

Brigadirji iz štirih pobratenih občin pred začetkom akcije prijateljstva in enotnosti. Foto: JOS

Brigadirji bodo do 20. avgusta kopali jarko za gradnjo in položitev vodovodnega omrežja od Hajndla do Podgorcev, v dolžini 10 kilometrov. Brigadirji so zbrani pri osnovni šoli Velika Nedelja in od tu dnevno odhajajo na delovne akcije.

V kulturnem programu, ki so ga pripravili ob otvoritvi MDA Ormož '77, je sodelovala godba na pihala iz Središča ob Dravi in folkloristi iz Obreža. Naj ob tem omenimo, da so folkloristi naslednji dan odpotovali v Zagreb, kjer so se v nedeljo udeležili mednarodnega srečanja folklornih skupin, kjer so prejeli tudi posebno priznanje. zk

VIATOR

Na izlet z Viatorjem

CELOVEC, mednarodni lesni sejem 1 dan 20. avgusta 1977

RIED, kmetijski velesjem 2 dni 27. in 28. avgusta 1977

BENETKE in TRST 2 dni 9. in 10. september 1977

MONACO — MONTE CARLO 4 dni 15. do 18. septembra 1977

LIECHTENSTEIN 3 dni 23. do 25. septembra 1977

SAN MARINO 2 dni 30. septembra in 1. oktobra 1977

Za vse izlete odhodi avtobusov iz LJUTOMERA

Prijave sprejema Turistična agencija VIATOR LJUTOMER, Glavni trg 1, telefon 069 81-177

VIATOR

NAŠ POTNIK NAŠ GOST NAŠ POTNIK NAŠ GOST

NAŠ POTNIK NAŠ GOST

SKUPŠČINA OBČINE PTUJ

Komisija za volitve, imenovanja in kadrovska vprašanja

razpisuje

delovno mesto

RAVNATELJA SREDNJEŠOLSKEGA ZAVODA PTUJ

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev (po 64. členu statuta Srednješolskega zavoda Ptuj izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da imajo visoko izobrazbo,
- vsaj pet let delovnih izkušenj pri pedagoškem delu,
- opravljen pedagoški strokovni izpit,
- dosežene uspehe pri dosedanjem delu in moralnopolitične kvalitete.

Razpis traja 15 dni od dneva te objave.

Priglasitve z dokazili o izpolnitvi razpisnih pogojev, kolokvano z 2- din upravne takse, naj pošljejo kandidati do izteka razpisnega roka komisiji za volitve, imenovanja in kadrovska vprašanja SO Ptuj, Srbski tr 1/1.

Številka: 110-2/77-1
Ptuj, dne 20. julija 1977

Komisija
za volitve, imenovanja in kadrovska
vprašanja SO Ptuj

LES

LES industrijsko trgovsko podjetje Ptuj
n. sol. o. TOZD trgovina Ptuj n. sol. o.

- poslovalnica Gramat Rogozniška 4, Ptuj tel.: 77-941
- poslovalnica Breg, Zadružni trg 9, Ptuj tel.: 77-161
- Poslovalnica Kurivo, Kidričevo, tel.: 79-644

Priporočajo nakup lesenih zidnih in stropnih oblog!

Ker je zaloga omejena, priporočamo čimprejšnji nakup!

SVET SREDNJEŠOLSKEGA ZAVODA PTUJ

RAZPISUJE

delovna mesta

PEDAGOŠKIH VODIJ

za pedagoške enote:

1. Gimnazija „Dušan Kveder“ Ptuj
2. Pedagoška gimnazija „Dušan Kveder“ Ptuj
3. Ekonomska šola Ptuj
4. Upravno administrativna in poklicna administrativna šola Ptuj
5. Poklicna šola za prodajalce in komercialna šola Ptuj
6. Poklicna kovinarska in strojna delovodska šola Ptuj
7. Poljedelsko živinorejska šola Ptuj
8. Dijaški dom Ptuj.

POGOJL:

- od 1. do 6.: visokošolska izobrazba, opravljen pedagoški in strokovni izpit in najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- od 7. do 8.: visokošolska izobrazba, opravljen pedagoški in strokovni izpit in najmanj 5 let delovnih izkušenj ali višješolska izobrazba pedagoške smeri, strokovni izpit in 10 let delovnih izkušenj,
- moralno politične kvalitete.

Prošnje pošljite v roku 15. dni po objavi na
SVET SREDNJEŠOLSKEGA ZAVODA PTUJ, Raičeva ul. 2.

Priloge na padalski pokal „Podlehnik 77“

V nedeljo bodo padalci tudi plavalci

S pripravami na nedeljski prireditve so člani aerokluba Ptuj pričeli že v zimskih mesecih, ko so to tekmovalno vključili v športni program Zveze letalskih organizacij Slovenije. Vabila so poslali aeroklubom v Celje, Maribor, Ajdovščino, Lesce, Mursko Soboto, Zagreb, Čakovec, Osijek, Letalski zvezi Srbije, Akademskemu aeroklubu Beograd in Zrakoplovni zvezi Hrvatske. Pričakujejo, da se bodo povabljeni v velikem številu udeležili prireditve, ker so že lani izrazili željo, da bi letos sodelovali na njej.

V nedeljo bomo kot največjo zanimivost videli skoke padalcev v vodo, ostali člani aerokluba pa bodo poskrbeli za atraktivni del prireditve z motornim letenjem. Letala bo njihova četverka, izvajali bodo akrobacije z letalom Aero 3, pa tudi modelarji so pripravili svoj program. Jadrnalna sekcija bo pripeljala svoja letala, ki bodo zakročila nad glavami gledalcev in se nato vrnila na letališče.

Najnekoliko podrobneje opišemo skoke v vodo: padalci so oblečeni v kopalke, po odskoku posvetijo velik del pozornosti krmarjenju, ostanek pa pripravam na doskok v vodo. Padalca si lahko predstavljamo kot pripetega v gugalnici. Na višini 50 m si začne vezi odpenjati, ven pa lahko skoči šele tedaj, ko se dotakne vode. Taki so predpisi zato, ker bi se utegnili zgoditi, da bi kak padalec v tekmovalni vnevi skočil v vodo že z višine 5 ali celo 20 m in se resno poškodoval. Voda je pri veliki hitrosti namreč prav tako trda kot zemlja.

Tekmovalci mora skočiti čim bližje cilju-rumeni zračnici, ki je prvi cilj, 20 m od te rumene zračnice z rdečo zastavico. Najbolje je, če padalec skoči čim bližje beli zračnici ali celo na njo, šele nato mora priplavati do rumene zračnice. Meri se čas od dotika z vodo do dotika z rumeno zračnico. Morda se pojasnilo zakaj dve zračnici: lahko več zmagovalcev. Ker skokov ni mogoče ponavljati, saj so padala mokra morajo tekmovalci še kar najhitreje priplavati do rumene zračnice, plavajo pa gotovo ne vsi enako hitro.

Vesna Krajnc

Republiško padalsko prvenstvo

Člani Aerokluba Ptuj so se v času od 18. do 22. julija 1977 udeležili republiškega padalskega prvenstva v Celju. Na tekmovalni so sodelovali s štirimi tekmovalci v članski in dvema v mladinski konkurenci. Članska ekipa je dosegla poprečni uspeh, med šestimi je zasedla četrto mesto.

Tudi med posamezniki so se tekmovalci uvrstili v „zlato sredino“, primerno njihovim treninogom. Najvidnejši uspeh je dosegel mladinec Bojan Žmavc. Uvrstil se je na zelo dobro tretje mesto, prav zdaj pa je na državnem prvenstvu v Novem Sadu.

VK

STONE NOVAK – MLADINSKI PRVAK BALKANA

Pred dnevi se je iz Aten vrnil ptujski boksar Tone Novak, ki je na prvenstvu Balkana v Atenah osvojil zlato medaljo v težki kategoriji. Ko smo ga obiskali na delovnem mestu, zaposlen je v trgovini Guma na Krempljevi ulici, je takole pripovedoval o svojih vtisih z balkanskega mladinskega prvenstva:

„Za balkansko prvenstvo sem se skupaj z drugimi mladinci pripravil v Beogradu. Zame so bile te priprave izredno naporne. 14 dni smo pod vodstvom trenerja Saviča trdo trenirali in si v športnem parku Košutnjak nabirali moči. V Atenah smo osvojili dve zlati medalji in poleg tega prikazali najboljšo tehniko boksanja. Raven celotnega boksanja ni bila kdo ve kako kvalitetna. No, boksal sem sicer bolj malo, vendar sem kljub temu zelo vesel prvega mesta in zlate medalje balkanskega prvenstva.“

Ptujskega boksarja v prihodnosti čakajo nova tekmovalja. Po

vsej verjetnosti se bo udeležil priprav za evropsko mladinsko prvenstvo in morda še kakšnega tekmovalja. Ko je Tone Novak razmišljal o svoji prihodnosti, je

popsem gotovo mislil tudi na prihodnje olimpijske igre, kjer se bo tudi zanj našlo mesto v boksarski reprezentanci Jugoslavije. zk

foto: OM

Še: uspehi mladih športnikov v Juršincih

V zadnjem odstavku sestavka, objavljenega pod gornjim naslovom v Tedniku št. 27, z dne 14. julija, pisec prispevka V. C. očita „mačehovski odnos vodstva šole, ki nima dovolj razumevanja za športno dejavnost mladih“. Ta očitek je neutemeljen in je le plod osebnega gledanja avtorja sestavka.

Šolsko športno društvo Sloga je bilo na šoli ustanovljeno prav na pobudo ravnatelja, ki si je tudi stalno prizadeval za sprotno popravilo starih in nabavo novih športnih rekvizitov, ki jih na šoli ni malo. Res pa je, da so bile v šolskem letu 1976/77 določene težave zaradi organizacije prostega časa učencev, ker so aktivne tudi druge prostovoljne dejavnosti na šoli in je to dejavnost bilo treba usklajevati oziroma obravnavati enakopravno.

Ravnateljstvo OŠ Juršinci

Ekipa iz Kidričevega se polagoma zbira na zbornem mestu pred mladinskim klubom.

Nogometni turnir v Tržcu

V času, za nogomet tako rekoč mrtve sezone so člani NK Tržec pripravili turnir v malem nogometu. Sodelovale so ekipe iz Leskovca, Draženc, Vidma in dve ekipi domačega kluba. Po precej izenačeni borbi, kjer so nogometaši pokazali precej dobre telesne pripravljenosti in dobrega nogometa je zmagala prva ekipa Tržca, si tako priborila pokal in nogometno žogo.

Po turnirju so poštvovalni člani NK Tržec pripravili še veliko vrtno veselico. To omenjamo zaradi tega, ker jim je to še vedno edini vir financiranja. Spričo velike želje po aktivnem sodelovanju v občinski nogometni ligi in finančnih potreb za ureditev in vzdrževanje nogometnega igrišča bi bilo prav gotovo potrebno globlje razmisliti o financiranju tega in ostalih obetajočih društev oziroma klubov.

JB

Sedmi v svetovni konkurenci

Pred nekaj dnevi se je s svetovnega prvenstva prstolotečih modelov vrnil Oto Velunšek, član aerokluba Ptuj in jugoslovanske reprezentance. Tekmovalje je letos bilo v Koppenhagenu na Danskem, od 6. do 12. julija. To je bilo že njegovo četrto in najuspešnejše sodelovanje na svetovnem prvenstvu, saj je v konkurenci sedemdesetih tekmovalcev dosegel odlično sedmo mesto, njegova visoka uvrstitev pa je tudi znatno pripomogla, da so Jugoslovani ekipno zasedli 11. mesto.

Prvič se je v svetovni konkurenci pomeril na Švedskem 1971, kjer se je solidno uvrstil na 33. mesto. 1973. je bilo prvenstvo na Dunaju. Oto Velunšek se je uvrstil že višje, zasedel je 24. mesto; pred dvema letoma je sodeloval na svetovnem prvenstvu v Bolgariji in letos – najuspešnejše na Danskem.

Letos je tekmoval z motornim modelom, ki čez krila meri okrog 160 cm, težko je 750 g in ima 2,5 kubični motorček. Motorček deluje le 7 minut, nadaljnji let letala pa je prosti in tega sodniki najbolj ocenjujejo; daljši je let, boljše je ocenjen.

Tekmovalje so Danci zelo dobro pripravili. Tekmovali so zgodaj zjutraj in pozno zvečer, ker je bilo podnevi letališče zasedeno s civilnim prometom. Nekoliko jim je nagajal močan veter. Le-ta

jim je včasih modele odpihnil daleč proč, tako da so jih dalj časa iskali.

V vseh kategorijah je na tem svetovnem prvenstvu nastopilo čez tisoč tekmovalcev. Oto Velunšek ima med njimi veliko prijateljev. Z njimi si dopisuje in tako izmenjujejo izkušnje. Največ sodeluje s tekmovalci vzhodnih dežel, s Čehi, Bolgari, ker se z njimi najlaže sporazumeva.

V ta konjiček vložil veliko denarja, še več pa prostega časa.

Največ časa porabi za izdelavo modelov. S tem se ukvarja v zimskih mesecih, v poletnih dnevih pa trenira na letališču v Moškanjih in se udeležuje tekmovalj. V letošnji tekmovalni sezoni bo sodeloval še na državnem prvenstvu, ki bo čez 14 dni v Vipavi in na balkanskih igrah v Bolgariji, kjer bo nastopil kar v treh kategorijah: s prosto letočim motornim modelom, hitrim modelom in modelom za hitrostno dirko. VK

Model, s katerim je Oton Velunšek nastopil na svetovnem prvenstvu.

Foto: ZK

GASILSKO DRUŠTVO MAJŠPERK PRAZNUJE 50 LET USPEŠNEGA DELOVANJA

Nedvomno je petdeseta obletnica obstoja nekega društva pomemben jubilej in uspeh. V letošnjem letu ga praznuje gasilsko društvo Majšperk vas. V svojem 50-letnem obstoju so njegovi člani dosegli mnogo pomembnih uspehov in delovnih zmag. Poleg osnovne dejavnosti pomagati in reševati premoženje ob različnih elementarnih nesrečah, so se člani udeleževali tudi mnogovrstnih delovnih akcij, ki so jim prinesle precej denarja, prav tako pa so te prispevale k splošnemu napredku.

Popsem slučajno je, da se jubilej gasilskega društva Majšperk praznuje prav v letu pomembnih Titovih in partijskih jubilejev. Tako se bodo s praznovanjem svoje obletnice gasilci iz Majšperka vključili tudi v praznovanje vseh letošnjih jubilejev. Gasilsko društvo Majšperk so leta 1927 ustanovili napredno misleči krajanji. Prvi velik uspeh so člani društva dosegli leta 1931, ko so dobili motorno brigzalno. Takrat je društvo štelo 25 članov, ki so s to brigzalno nemalokrat pomagali pri gašenju mnogih požarov. Delo društva je med vojno nekoliko zamrlo, vendar je po osvoboditvi ob podpori vseh krajanov znova v polni meri zažvelo.

Velike delovne zmage so člani praznovali ob 40-letnici, ko so dobili še eno motorno brigzalno in novo gasilsko vozilo. Prav tako so nabavili precej nove opreme. Do danes je gasilsko društvo Majšperk vas že precej sodobno opremljeno, saj ima dva avtomobila, tri motorne brigzalne in več kot 2000 metrov najsodobnejših gasilskih ceví. Zadovoljiva je tudi kadrovska zasedba društva, saj imajo mnogi njegovi člani že visoka gasilska odlikovanja.

Predsednika gasilskega društva Majšperk vas Milana Koržeta smo poprašali, s kakšnimi dejavnostmi se bodo vključili v praznovanje svojega jubileja. Povedal je, da so

že začeli z vrsto aktivnosti. Začetna slovesnost, na kateri so poleg domačih gasilcev sodelovali še predstavniki občinske gasilske zveze in predstavniki okoliških gasilskih društev, je bila že v ponedeljek 18. julija. Po svečani

filmov, ki bodo prikazovali načine gašenja v Evropi, Sovjetski zvezi in v Ameriki.

Zaključne akcije in slovesnosti v okviru praznovanja ob 50. obletnici obstoja in delovanja gasilskega društva Majšperk vas bodo 19. in

Narapelj, Medvec, Zetal in s Ptujске gore, prisotni pa bodo že predstavniki občinske gasilske zveze. Vajo bodo popestrile še ekipe prve pomoči, ki delujejo v okviru civilne zaščite. Po vaji bodo podelili priznanja vsem sodelujočim društvom in naredili analizo vaje.

Naslednji dan, ko bo sklepni del prireditve ob jubileju gasilskega društva, bo ob desetih slavostna seja društva in podelitev plaket in priznanj vsem zaslužnim članom. V tem obdobju praznovanja bodo mnogi gasilci imeli še razna strokovna predavanja in tečaje, bodisi začetne ali nadaljevalne. Na slavostni seja 20. avgusta bodo orisali razvoj društva od ustanovitve do danes, podali bodo poročilo o operativni dejavnosti društva, prav tako pa bodo ocenili realne možnosti za gradnjo novega gasilskega doma v Majšperku, ki bi ga nujno potrebovali.

Ob praznovanju jubilejev gasilskega društva Majšperk vas bodo v prostorih tamkajšnje krajevne skupnosti dobili svojo sejo sobo. Praznovanja bodo majšperski gasilci zaključili z veliko gasilsko veselico v dvorani TVI Majšperk 20. avgusta.

Besedilo in slika: B. VODUŠEK

Iz začetne slovesnosti. Milan Korže, predsednik (levo) in Ciril Murko, poveljnik.

otvoritvi so predvajali še film, Goreča stolpnica, ki je posvečen vsem gasilec svetla. Film so predvajali za vse občane, mladino in tudi za okoliška gasilska društva še v torek, sredo in četrtek.

V začetku avgusta bodo v Majšperku gasilci nadaljevali z mnogovrstnimi dejavnostmi. Izvedli bodo anketo za vse krajevne Majšperka in sosednjih krajev. Namen te bo, da se posamezne družine podrobneje seznanijo z osnovnimi značilnostmi gorenja, gašenja, poseben poudarek ankete pa bo na preventivni dejavnosti slehernega občana. Okrog 10. avgusta bodo v sodelovanju s tehnično šolo iz Zagreba organizirali še predavanje kratkometražnih

20. avgusta. 19. avgusta bo v Majšperku velika gasilska tak tična vaja, na kateri bodo sodelovala gasilska društva iz TVI, Stoperc,

Namakali so in namakali, riba pa ni in ni hotela prijeti

Divja ribičija

Je pač tako, da ljudje včasih zamenjamo svoje vloge in počnemo nekaj, kar za nas ni običajno. Tako je bilo tudi tokrat, ko se je naš foto-aparat skril v grmovje in od tam zabeležil skupino mladih podjetnih divjih ribičev, ki so se pogumno stegovali čez ograjo mostu in namakali svoje trnje v nič kaj čisto dravinjsko vodo. Seveda pa mladi niso pozabili tudi na svojo strazal na vsaki strani mostu, kajti hudo bi bilo, če bi se kje na obzorju prikazal kakšen pravi ribič. V trenutku bi most izpraznil, mi bi ostali brez tega posnetka, mlada družina pa bi bila prikrajšana za prijetno doživetje v počitniškem popoldnevu.

Besedilo in slika: B. VODUŠEK

ŽENSKI NOGOMET

V Apačah smo bili priča prvi ženski nogometni tekmi v ptujski občini. Nastopili sta ekipi iz Kidričevega in domača ekipa. Prireditelj tega srečanja, športno društvo Apače je zastavilo veliko moči pri organiziranju ženskega nogometa, kajti težave se pojavijo vedno takrat ko to ni zaželeno.

Igralke obeh ekip so se zbrale pred mladinskim klubom, kjer so potem skupaj krenile po vasi in nekoliko s tem privabljale ljudi na ogled tekme. Ogrog 3. ure popoldan se je srečanje začelo na igrišču NK Apače; okoli katerega se je zbralo veliko radovednežev. Saj podobnega srečanja na vasi kaj kmalu ne bodo videli.

Igralke obeh ekip so zecele zelo poletno. Igra je bila ostra in je

spominjala nekoliko na moško trdo igro. V regularnem delu se je srečanje končalo neodločeno 1:1; zmagovalca pa je bil znan šele po streljanju najstrožjih kazni. Pri izvajanju enajstmetrovk pa so imele več uspeha domače igralke in zasluženo slavile težko izbojevano zmago.

Ob tej priložnosti bi lahko obema ekipama čestitali za pravo športno borbo in pa tudi zato, ker je bilo to prvo srečanje ženskih nogometnih ekip in ki bi jih lahko posnemali še drugje, saj je tudi to neke vrste rekreacija na vasi; še posebej za ženske.

Besedilo in slika: Danilo Klajnšek

TV spored

TV LJUBLJANA

od 28. julija do 3. avgusta

ČETRTEK, 28. JULIJA:
18.00 Obzornik; 18.15 Pustolovci — serijski film; 18.45 Mozaik; 18.50 Modri plašček — TV Zagreb; 19.15 Risanka; 19.20 Cikcak; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Prijatelji in sosedje; 20.30 Mednarodna obzorja: Komunisti v razvitem kapitalizmu; 21.20 Svet 1900—1939 — dokumentarna serija; 22.20 TV dnevnik.

PETEK, 29. JULIJA:
17.55 Obzornik; 18.10 Profesor Baltazar — risanka; 18.20 Glasba z obzorja — dokumentarni film; 18.40 Mozaik; 18.45 Brigadirski TV studio; 19.15 Risanka; 19.20 Cikcak; 19.30 TV dnevnik; 19.55 Tedenski notranjopolitični komentar; 20.05 E. Muzii: Izvori mafije; 21.00 Razgledi (Sonce v Drvarnici; 21.25 Bogataš in revež; 22.15 TV dnevnik;

SOBOTA, 30. JULIJA:
8.00 Profesor Baltazar — risanka; 8.10 Modri plašček — TV Zagreb; 8.40 Človek in zemlja — serijski film; 9.10 Po sledah napredka; 9.40 E. Muzii: Izvori mafije; 17.15 Obzornik; 17.30 Mozaik; 17.35 Sedem rimskih grifov — film; 19.15 Risanka; 19.20 Cikcak; 19.30 TV dnevnik; 19.50 Tedenski zunanjopolitični komentar; 20.00 Veliki lopovi — film; 22.05 625 — pregled sporeda; 22.30 TV dnevnik; 22.45 Odrske luči — glasbena oddaja;

NEDELJA, 31. JULIJA:
9.15 Poročila; 9.20 Za dobro jutro: Oktet bratov Pirnat; 9.50

625 — pregled sporeda; 10.10 A. J. Cronin: Zvezde gledajo z neba; 11.00 Otroci sveta; 11.25 Mozaik; 11.30 Ljudje in zemlja; 12.35 Poročila; **NEDELJSKO POLDNE:** S. Vljaković: Mora — TV drama; Okrogli svet; 18.10 Poročila; 18.15 Sandokan — serijski film; 19.15 Risanka; 19.20 Cikcak; 19.30 TV dnevnik; 20.00 S. Stojanović: Več kot igra; 20.55 Skrivnosti medvedje votline; 21.25 TV dnevnik; 21.40 Glasbena oddaja; 22.20 Športni pregled;

PONEDELJEK, 1. AVGUSTA:
17.10 Kmetijska oddaja TV Novi Sad; 17.55 Obzornik; 18.10 Človek in zemlja — serijski film; 18.40 Mozaik; 18.45 Mladi za mlade; 19.15 Risanka 19.20 Cikcak; 19.30 TV dnevnik; 20.00 R. Bogdanovski: Ali ti nisem rekel?; 21.25 Mozaik kratkega filma;... TV dnevnik.

TOREK, 2. AVGUSTA:
17.55 Obzornik; 18.10 Pika Nogavička — serijski film; 18.40 Mozaik; 18.42 Čas, ki živi: Žive priče in pomniki; 19.15 Risanka; 19.20 Cikcak; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Novele Henryja Jamesa — nanizanka; 20.50 Odrske luči, glasbena oddaja; 21.40 Včeraj, danes, jutri: Narod se upira; 22.10 TV dnevnik.

SREDA, 3. AVGUSTA:
18.00 Obzornik; 18.15 Ne prezrite; 18.45 Mozaik; 18.45 V. Lisinski: Porin — odlomki iz opere; 19.15 Risanka; 19.20 Cikcak; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Film tedna: „Z“; 22.05 TV dnevnik.

RADIO PTUJ

ČETRTEK, 28. julija: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 Pionirji zdravo v kopališčih, 16.45 Pesni iz Španije, 17.00 Novice, 17.05 Kulturna panorama, 17.20 Jugoslovanski solisti zabavne glasbe: Lola Novaković, Ekonomsko-propagandna oddaja, 17.40 Delo turističnega društva Ptuj, 17.50 V ritmu Latinske Amerike.

PETEK, 29. julija: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 Radijska univerza — klimatsko zdravljenje, 16.40 Jugoslovanski vokalno-instrumentalni ansambli, 17.00 Novice, 17.05 Mladi danes v kmetijstvu, 17.35 Malo mešano.

SOBOTA, 30. julija: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 V soboto popoldne (zabavna in popularna glasba, magnetofonski zapisi, nasveti, gost oddaje, halo uredništvo).

NEDELJA, 31. julija: 11.00 Tedenski pregled dogajanj in obvestila, 11.20 Glasba, vmes EPP, 11.30 Iz koledarja NOB, 11.32 Ogledalo tedna — KS Leskovec, 11.40 Ansambel ameriškega Slovencev Franka Jankoviča, 12.00 Kmetijska oddaja, 12.15 Mešani pevski zbor Videm pri Ptuj, 12.30 Čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 1. avgusta: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 Športna tekmovanja v počastitev občinskega praznika, 16.45 Zabaval vas bo orkester in zbor Ray Conniff, 17.00 Novice in EPP, 17.10 Iz stare diskoteke — slovenski pevci, 17.30 Delegacije obravnavajo, 17.40 Popevke iz Španije in havajske melodije.

TOREK, 2. avgusta: 16.00 Poročila in obvestila, 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP, 16.30 Naš komentar o zastrupljanju voda — Dravinja, 16.35 Domači ansambli — bratje Kovačić, veseli hmeljarji, ansambel Maksa Kumra, 17.00 Novice in EPP, 17.10 Delavec v kolektivu Komunalnega podjetja, 17.35 Predstavljamo vam brigadirje s Posočja, 17.45 Veliki zabavni orkestri.

Praktična oblačila za najmlajše člane vaše družine pri **CICIBANU** v Prešernovi ulici

- otroške garniture,
- kopalke,
- dekliške in fantovske obleke

KOLEKTIV SE PRIPOROČA!

Iz Ptuja „Mercator“, 14. julija 1977:

Janko Satler, Zagrebška 121; Albin Korotaj, Gregorčičev dr. 13; Franc Vilčnik, Placar 3; Marija Vidovič, Dornava 34; Zlata Vrbnjak Bukovci 165; Milena Burina, Janeževci 10; Janez Horvat, Zagojčiči, 15; Janez Topolovec, Jurčičeva 12; Stojan Goršek, COM 43 Ptuj; Branko Turk, Potrčeva 46; Ivan Orlač, Rogozniška 15; Slavica Vogrinec, Moškanjci 2; Anton Geč, Preclava 2; Peter Strelec, Stojnici 85; Stanko Arbajter, Meje 16; Janez Megla, Hlaponci 41; Miran Žgeč, Dornava 50; Franc Zore, Nova vas 60; Marija Čeh, Natašina pot 2; Marija Hrenič, Panonska 2; Rozi Šeruga, Murkova 5; Peter Petek, Krčevina 41; Ferdo Lovrec, Tomšičeva 10; Dragica Strihič, Kidričevo 9; Franc Bohl, Moškanjci 2; Franc Strelec, Budina 4; Mirko Bohl, Moškanjci 54; Martin Leskovar, Apače 107;

krvodajalci

Stanko Sakelšek, Sedlašek 81; Milan Breznik, Podvinci 95; Marija Paher, Štrafelova 12; Tončka Horvat, Podvinci 46; Jože Lovrenčič, Rogoznica 60/a. Iz Lovrenca, 19. julija 1977: Katica Gajšt, Pleterje 67; Anica Strel, Lovrenc 83; Branko Strel, Lovrenc 83; Anton Kramberger, Lovrenc 27; Jože Medved, Lovrenc 16; Branko Horvat, Lovrenc 72; Stanko Beranič, Župečja vas 4; Vili Pepelnik, Župečja vas 10; Ivan Avguštin, Mariborska 63; Roman Tomanič, Lovrenc 22; Ljudmila Zafotnik, Župečja vas 53; Rozika Vindiš, Pleterje 33; Marija Beranič, Župečja vas 11; Franc Peršuh, Pleterje 47; Katica Rihtarič,

mali oglasi

UGODNO PRODRAM dobro ohranjen moped na tri prestave. Jože Vidovič, Mariborska 58, Ptuj.

MLADA ZAKONCA iščeta sobo v Ptuj. Naslov v upravi.

Dobro ohranjen ELEKTRIČNI ŠTEDILNIK prodam. Vida Brodnjak, Lackova 10, Ptuj.

Prodam dobro ohranjeno 60 BASNO HARMONIKO „melodija“. Danica Lončarič, Žetale 67.

PRODAM OSEBNI AVTO PZ. Oglasite se lahko vsak dan po 15 uri v Pobrezju 169, Videm pri Ptuj.

PRODAM 24 AROV VINOGRADA, primerne za vikend na Gomili pod stolpom. Informacije vsak dan pri Antonu Budjanu, Senčak 15, Juršinci.

Poštena 52 LETNA ŽENSKA brez otrok in brez vsake obveznosti z novo hišo in manjšim posestvom se želi poročiti s poštenim moškim, uslužbenecem ali upokojencem od 55 do 65 let. Samo pismene ponudbe na upravo pod „lep dom“.

STAREJŠA ZAKONCA, mirna, brez otrok, (zaposlena) iščeta stanovanje v Ptuj ali bližnji okolici. Naslov v upravi.

KUHINSKO KREDENCO, polkauč, omarico za čevlje, pormalno korito in stenski obešalniki prodam. Vse je v dobrem stanju. Anton Karo, Zihlerlova ploščad 8, Ptuj.

PRODAM OSEBNI AVTO fiat 750. Informacije po 1. avgustu, od 18 do 20 ure v Jurčičevi 13 (pri hajdinski žel postaji), Ptuj.

PRODAM TRAKTOR „same-delfini“ 35 KS v dobrem stanju. Salamun, Pacinje 16.

PRODAM MANJŠI SOTOR za tri osebe. Polonca Vlah, Trstenjakova 14, Ptuj. Informacije vsak dan med 14 in 18 uro.

MATI Z OTROKOM išče sobo v Ptuj. Naslov v upravi.

UGODNO PRODRAM novo trifazno vodovodno črpalko (200 litrov). Naslov v upravi.

KUPIM STANOVANJSKO HIŠICO z vrtom v bližini Ptuja. Naslov v upravi.

kino

ČETRTEK, 28. julija: MALI INDIJANČEK, am. barv. western, ob 20. uri bo DETEKTIVI IZ HARLEMA am. barv. krim. komedija; PETEK, 29. julija: DETEKTIVI IZ HARLEMA am. barv. krim. komedija; SOBOTA, 30. in NEDELJA, 31. julija: VRNITEV PINKA PANTHERJA am. barv. CS komedija, v nedeljo ob 10. in ob 16. uri bo ZLOMLJENA PUŠČICA am. barv. film.

Dežurstvo prehrambenih trgovin

SOBOTA
30. JULIJA 1977
NAMA —
MERCATOR
SOBOTA,
6. AVGUSTA 1977:
PANORAMA —
IZBIRA

Zanesljiv servis ...

Kreditna banka Maribor ima na področju severovzhodne Slovenije najdaljšo tradicijo. Že pred 115 leti je začela z delom Mestna hranilnica Maribor, ki je zdaj vključena v Kreditno banko Maribor. S podružnico Ptuj ima na svojem področju široko razvejano mrežo poslovalnic, preko katerih odvija svoje poslovanje z organizacijami združenega dela, gospodarskimi delovnimi organizacijami in prebivalstvom.

Na področju, ki ga pokriva Kreditna banka Maribor, so z njo povezane praktično vse delovne organizacije, aktivnost banke sega na vsa področja gospodarstva in negospodarstva, prosvete in kulture, zdravstva, otroškega varstva in še marsikje. Upravitelji Kreditne banke Maribor sodelujejo pri skoro vseh investicijah, omogočili so realizacijo mnogih dobrih in prepotrebnejših objektov ter navezali s prebivalstvom najtesnejše stike kot institucija, ki je vedno uživala vse zaupanje. S sredstvi, združenimi v Kreditni banki Maribor, je banka in v zadnjih letih upravitelji oziroma člani banke, posegala na vsa področja javnega življenja, sofinancirala gradnje gospodarskih in negospodarskih objektov in nakup opreme, zagotavljala sredstva za normalno poslovanje delovnih organizacij, zelo široko podpirala gradnjo stanovanj, komunalnih objektov in ostale infrastrukture. Tako je v dvaindvajsetih letih, kar posluje kot Kreditna banka Maribor, odločilno sovpivala na celotno življenje na svojem področju.

Izredno pomembno je tudi dejstvo, da ima Kreditna banka Maribor tudi »veliko devizno pooblastilo«, kar pomeni, da se lahko vključuje v vse mednarodne posle, da lahko opravlja mednarodni plačilni promet in kreditne posle s tujino. V petih letih tega poslovanja se je devizni plačilni promet izredno okrepil in banka je razširila področje svojega poslovanja tudi doma, saj se poslužuje teh uslug banke tudi komitenti drugih bank iz Ljubljane, Celja, Zagreba in Beograda. Prednosti, ki jih prinaša to devizno poslovanje preko Kreditne banke Maribor so predvsem v neposrednem vzpostavljanju stikov s tujimi partnerji, zelo naglih kontaktih in hitrem razpolaganju s sredstvi. Kreditna banka Maribor je vedno slovela ne le kot izredno solidna, temveč tudi kot vedno likvidna in v poslovanju izredno ekspeditivna. Zaradi tega komitenti banke niso morali čakati na odvijanje poslovanja in so lahko v najkrajšem času razpolagali s svojimi sredstvi.

Kreditna banka Maribor je sopsodpisnik in soustanovitelj prvega deviznega tržišča v Jugoslaviji, kjer lahko prodaja in kupuje devize v svojem in tujem imenu. Banka sme tudi arbitrirati določene vrste deviz v tujini. Ker sodi v področje banke tudi zelo pomembno menjalno področje ob avstrijsko-jugoslovanski meji, razpolaga banka z višji deviz, tako da nastopa na deviznem tržišču v glavnem kot prodajalec. Zaradi boljše povezave med našimi in tujimi bančnimi institucijami in zaradi neposredne prisotnosti na tujem komercialnem in finančnem področju, je Kreditna banka Maribor tudi med soustanovitelji LBH — Internationale Handelsbank AG v Frankfurtu v Zvezni republiki Nemčiji.

Zaradi svojega specifičnega položaja ob meji in na manj razvitih področjih, se je Kreditna banka Maribor posebej angažirala za intenzivnejše vključevanje teh predelov v gospodarstvo. Prioritetno je obravnavala vse ekonomsko utemeljene zahteve za gradnjo objektov na teh območjih. Tako je banka pomagala pri pridobivanju mnogih novih delovnih mest in gospodarski rasti področja.

Zelo veliko naložb je usmerila Kreditna banka Maribor tudi v kmetijstvo, ki je na večjem delu tega področja še vedno glavna gospodarska panoga. Največ naložb je šlo v nove nasade, melioracije, gradnjo silosov, hlevov, hladilnic, kleti in ribogojnice. Več kreditov je bilo tudi namenjenih za usmerjanje zasebnih kmetij in povečanje blagovne proizvodnje na tem sektorju.

Banka je v skladu z načrti družbenega razvoja občin tudi usmerjala znatna sredstva v naložbe na področju terciarnih dejavnosti, v gostinstvo in turizem, v trgovino, skladišča in obrt — tako v družbenem sektorju kot zasebnem. Zelo močno se je Kreditna banka Maribor tudi zavzela za gradnjo stanovanj in je v času zadnjih desetih let razdelila blizu 16.000 stanovanjskih posojil. Po uveljavljanju novih načel v stanovanjski gradnji pa je Kreditna banka Maribor predala vsa sredstva, namenjena stanovanjski gradnji v upravljanje Samoupravni stanovanjski skupnosti in opravlja od tedaj za to skupnost ves servis.

Podobno kot v gospodarstvu, je Kreditna banka Maribor izredno močno razširila tudi svoje poslovanje s prebivalstvom. Zdjaj predstavljajo sredstva prebivalstva že okrog 20% vseh bančnih sredstev, ki jih banka vrača v obliki potrošniških in drugih posojil prebivalstvu, delno pa vloga v gospodarstvo. Zdjaj ima Kreditna banka Maribor s podružnico v Ptuj izredno veliko varčevalcev z dinarskimi vlogami, pa tudi z deviznimi vlogami. Močno narašča tudi število imetnikov tekočih računov, saj nudi banka tudi tukaj popoln servis.

Kreditna banka Maribor pa v skladu s svojim položajem opravlja tudi druge naloge v javnem življenju — med drugim kot pokrovitelj mnogih kulturnih in športnih prireditvev — od Borštnikovega srečanja pa do Evropskega prvenstva v tenisu. Tako je postala zares banka tega celotnega področja, banka za vsakogar, hiša zaupanja in zanesljivega servisa ...

KREDITNA BANKA MARIBOR

agis-ptuj

AGIS, Ptuj
TOZD SERVIS MOTORNIH VOZIL
Rajšpova ulica 12

Nudi po ugodni ceni osebne avtomobile Zaporočec dobave takoj, cena avtomobila je 36.400,00 din in prometni davek.

Tehnični podatki vozila:

1196 cm³
38 KS
št. sedežev 4
zračno hlajen motor

Čenjenim strankam nudimo servisne usluge in rezervne dele za vozila. TAM, ZASTAVA, SKODA, ZAZ, elektropotrošni material, ter veliko izbiro protektiranih gum.

Opravljam tehnične preglede, testiranje motorjev, optične izmere ter zaščito vozil proti koroziji, avtokleparska in avtomobilarska dela. Odkupujemo stare avtomobilске gume.

Se priporoča kolektiv TOZD SERVIS MOTORNIH VOZIL AGIS Ptuj

Koletnik, Lackova 8; Silva Vidovič, Lovrenc 93; Franc Gajšperič, Draženci 39; Franc Zajc, Kidričevo 29; Martin Avguštin, Podložje 118; Vincenc Krajnc, Bukovci 182; Danijel Nahberger, Gerečja vas; Adolf Hertiš, Kungota 41; Marjan Cajnko, Flegeričeva 3; Kos Branko, Žetale 7; Jože Jančec, Kidričevo 8; Rudi Hlušička, Kajuhova 3; Edi Selinšek, Kidričevo 7; Jože Lovrejak, Kidričevo 40; Zvonko Frčec, Kidričevo 15; Franc Matjašič, Kidričevo 10; Franc Smolinger, Lovrenc; Alojz Majcen, Kidričevo 8; Marjan Horvat, Kidričevo 15; Anton Malek, Lancova vas 62; Marjan Kovačec, Kidričevo 4; Anton Serdinšek, Apače 137; Branko Kajsesberger, Stogovci 32; Jože Kukovec, Zg. Hajdina 173; Janez Malinger, Skorba 28; Srečko Murata, Kidričevo 1; Ivan Brglez, Stogovci 3; Franc Pukšič, Formin 59; Darko Ferlinc, Mariborska Želez.; Maks Fijačko, Petruževa 44; Franc Štefančič, Kidričevo 20.

Lovrenc 70; Urška Plajnšek, Pleterje 73; Martin Medved, Pleterje 16; Stefan Beranič, Župečja vas 4;

Iz Kidričevega TGA, 21. julija 1977:

Olga Lenderc, Apače 107; Anton Belšak, Gorišnica 114; Franc Žlaus, Kidričevo 62; Marta Dominc, Kungota 60; Franjo Petek, Središče; Franc Dogša, Obrež 124/a; Stefan Predikaka, Lovrenc 63; Dragutin Horvat, Kidričevo 15; Franjo Skurjevi, Ločič 17; Edvard Dobnik, Sp. Hajdina 46; Mirko Žuran, Kidričevo 9; Vinko Dovečar, Strejanci 27; Anton Černež, Ob železnici 3; Alojz Strelec, Bukovci 62; Danijel

Na slavnostni seji je spregovoril tudi Franc Lačen (stoji levo), podpredsednik OK SZDL Ptuj. Foto: B. Vodušek

Krajevna skupnost Lovrenc na Dravskem polju je v času od 21. do 24. julija praznovala svoj drugi krajevni praznik. 21. julij so izbrali za krajevni praznik zato, ker je bil na ta dan leta 1943 ustanovljen na pobudo Zvonka Sagadina odbor Osvobodilne fronte. V njem so delovali Martin Osteršek, Dominik Ivančič, Ivan Tumpaj, Ivan Mezarič, Franc Medved in Martin Mojzer.

Na četrtkovni slavnostni seji zbora delegatov in vodstev družbenopolitičnih organizacij, katere so se udeležili tudi predstavniki občinske skupščine in brigadirji MDA Slovenske gorice 77, so podelili priznanja OF Francu Dolencu, tajniku krajevne skupnosti. Tilika Klasinc, sekretarka KK SZDL Lovrenc je orisala lik dobitnika priznanja, ki je eden najzaslužnejših krajanov za napredke krajevne skupnosti kot celote in je gonilna sila vseh v SZDL frontno organiziranih organizacij in društev.

S slavnostne seje, ki jo je vodil Slavko Korošec, predsednik zbora delegatov KS, so poslali tovariši TITU pozdravno pismo s prisrčnimi pozdravi in toplimi željami, da bi nas vodil še dolga leta čvrst in zdrav po poti miru in napredka.

Po svečani seji so položili vence na spominsko obeležje žrtvam v NOB. Pri spomeniku so člani prosvetnega društva Lovrenc izdelali kulturni program. Domačini so se skupaj z gosti ob devetih zvečer zbrali pri Ivančičevem mlinu, kjer so mladi pripravili kresovanje s kulturnim in zabavnim programom.

Petek je bil namenjen športnikom. V nogometu, šahu in namiznem tenisu so se pomerile ekipe iz Lovrenca, Apač, Kidričevega in Gerečje vasi. Gasilci so v večernih urah izdelali nočno vajo. V nedeljo dopoldne so potekale

DRUGI KRAJEVNI PRAZNIK KS LOVRENC

Doseženi uspehi nas ne uspavajo

finalne tekme iz posameznih športnih disciplin, popoldne pa so rezultate svečano razglasili.

Krajevna skupnost Lovrenc je ena redkih v kateri so aktivne vse organizacije in društva. Gasilsko društvo se je ves čas delovanja poleg rednega dela vključevalo v politično delo za pripravo in izvedbo referendumov. V načrtu imajo številne akcije in nenehno skrbijo za podmladek. Vsako leto pošljejo na morje na stroške društva pionirsko desetino.

Mladina se je aktivno vključevala v priprave na referendum za šolski prostor v občini in kraju, sodeluje s pionirji in brigado Slovenske gorice 77. Športno društvo šteje 40 članov, ki se aktivno ukvarjajo z nogometom, tenisom, šahom, rokometom. Imajo dve mizi za tenis, 10 šahovskih garnitur, žoge, drese, spremljajo pa jih finančni problemi, nogometno igrišče je nespodobno za tekmovalje.

KAKŠNI SO NJIHOVI USPEHI IN NAČRTI

Postavili so zadrugi dom, uredili cestno razsvetljavo, asfaltirali 8 km cestnega omrežja in tako ostali brez makadamskih cest, zgradili vodovod (vsako gospodinjstvo je prispevalo 550 din/in skopalo in zakopalo 25-30 m jarka). Doseženi uspehi jih ne uspavajo. Referendum za samopri-

spevek, s katerim bodo gradili novo šolo in otroški vrtec, so izglasovali z več kot 91% „ZA“. Potekajo že razprave za lokacijo tega objekta. Stare osnovnošolske prostore bodo uporabljali kot pisarne KS in družbenopolitičnih organizacij ter društev. Načrtujejo, da bi del prostora namenili za zaposlitev žensk v kakršni dejavnosti, odvisno od tega, kdo bo prostore odkupil. Nameravajo asfaltirati poti na pokopališču, urediti parkirni prostor pred pokopališčem in cestno razsvetljavo.

„Z delom bomo nadaljevali. Čakajo nas velike naloge, ki jih bomo z našo enotnostjo lahko premagali,“ so zaključili krajanji v prepričanju, da bo njihovo delo doseglo uspeh. Nada Topolovec

Tilika Klasinc pripenja priznanje OF Francu Dolencu.

V tednu od 18. do vključno 25. julija 1977 je bilo na ožjem območju ptujске občine 9 prometnih nesreč. Dve osebi sta pri tem izgubili življenje, 9 pa jih je bilo lažje ranjenih ali telesno poškodovanih. Glavni vzroki so bili neprimerna hitrost, izsiljevanje prednosti, vožnja brez voznškega dovoljenja in v enem primeru tudi vinjenost voznika. Skupna materialna škoda na vseh vozilih pa znaša prek 150.000 dinarjev.

ČRNA KRONIKA

SPET ŽRTEV TRAKTORJA

V petek, 22. julija 1977 ob 15.10 je po kolovozni cesti v Rogoznici vozil neregistriran traktor Marjan Grabček (16) iz Rogoznice 36. Na traktor je bil pripet voz, naložen s travo.

Dvesto metrov pred svojo domačijo je fant zaradi neizkušenosti zapeljal na levo stran, zaradi česar je traktor prevrnilo na desni bok. Pri tem je pokopalo mladega voznika, ki je zaradi hudih telesnih poškodb umrl na kraju nesreče.

OTROK POD AVTOBUS

V ponedeljek, 18. julija, se je v Hajdošah pri Ptujju zgodila huda prometna nesreča. Šestletni A. V. iz Hajdoš 25, je nenadoma stekel pod avto, ki ga je upravljal Franc Bežjak iz Bukovcev 23. Otrok je pri nesreči dobil tako hude telesne poškodbe, da je pozneje v bolnišnici umrl.

RANJENE 4 OSEBE

V nedeljo, 24. julija, se je ob 9.20 zgodila v Rogoznici pri Ptujju lažja prometna nesreča, v kateri so bile 4 osebe lažje telesno poškodovane, materialna škoda na vozilih pa znaša 20.000 dinarjev.

Voznik osebnega avtomobila s tujo registracijo, Anton Bruzovič, iz Nove vasi pri Ptujju, je vozil iz smeri Ptujja proti Destrniku. Ko je pripeljal na križišče s ceste 8. avgusta, mu je z desne stranske ceste pripeljala nasproti voznika osebnega avtomobila Milena Papič iz Maribora. Pri izsiljevanju prednosti je prišlo do trčenja, zaradi česar je osebni avtomobil Papičeve prevrnilo na bok.

Oba avtomobila sta imela vgrajene varnostne pasove, vendar jih ni nobeden od potnikov uporabljal. Pri nezgodi so bili lažje telesno poškodovani poleg voznice Papičeve še sopotniki; Tomaž Sever iz Ljubljane, Dunja Gunžer iz Ptujja in Janez Lotrič iz Železnikov.

—OM

OBVESTILO

Občinska sveta ZSS občin Ptuj in Maribor ter slovensko kulturno-umetniško in športno društvo Maribor prirejajo

SREČANJE ZAČASNO ZAPOSLJENIH DELAVCEV V TUJINI IN DELAVCEV V DOMOVINI.

Srečanje bo v soboto, 30. julija 1977, ob 17. uri v letovišču na gradu Borlu

Po programu bo tovariški srečanje. Zabaval vas bo ansambel Štatenberg iz Hildna v ZR Nemčiji.

Vabljeni vsi zdomci in domačini.

osebna kronika

RODILE SO:

Olga Mohorko, Apače 188 – deklico; Danica Viher, Gorišnica 111 – Vladimir; Brigita Majcen, Vičanci 10 – Bojana; Anica Tušek, Sele 11 – deklico; Lidija Majnik, Groharjeva pot 2 – Majo; Albina Orešek, Poljska cesta 21 – Mateja; Marija Zupanič, Šikole 33 – deklico; Sonja Ivanuša, Frankovci 33 – Sandro; Ana Holc, Moravci 123 – Zmaga; Matilda Mohorko, Stari grad 40 – Darka; Milena Gojkovič, Sp. Hajdina 32 – Suzano; Jožefa Janžekovič, Strejaci 7 – deklico; Matilda Salamon, Lešje 24 – Suzano; Elizabeta Plemenič, Vuzmetinci 3 – Mihaelo; Neža Kovačič, Kupčini vrh 5 – Aleša; Marija Strelec, Placarovci 8 – deklico; Nada Simonič, Muretinci 46 – Manuelo; Justina Cafu ta, Kidričeva 59 – Denisa; Marta Trstenjak, Krčevina 10 – Aleksandro; Irena Fridauer, Ormoška 16 – Alena; Marija Ogrizek, Jadranska 10 – Gordano; Marta Sok, Moškanjci 75 – Alenko in Andrejko; Majda Bežjak, Trstenjakova 14 – Bronjo; Ivanka Čepek, Ilčeva 4 – dečka; Marija Jelen, Stara cesta 19 – Franjo; Ana Bežjak, Gruškovec 84 – deklico; Majda Fuerbas, Krčevina 61 pri Ptujju – deklico; Matilda Vidovič, Barislovci 12 – dečka; Pavla Zorman, Vitomarci 12 – Karmeno; Marija Novak, Vinski vrh 46 – deklico; Silva Rimele, Trubarjeva 13 – Tamaro; Matilda Majcen, Lahonci 44 – dečka; Tatjana Potočnik, Ciril–Metodov dr. 7 – Tadejo; Majda Karneža, Janški vrh 41 – deklico; Stefanija Gajšek, Cankarjeva 3 – Igora; Klara Škrabelj, Majšperk 43 – Aljoša.

Vladimir Šeruga, Krempljeva 5 in Majda Gregorin, Prešernova 27; Milan Slatič, Linhartova 2 in Silva Lamot, Trnovce 1; Franc Jurgec, Moškanjci 36 in Jožica Vindiš, Repišče 4; Cvetko Viraj, Breg 33 in Stanislava Svenšek, Kidričeva 63; Albin Vindiš, Ormoška 19 in Dragica Korez, Ormoška 19; Milan Pulko, Rodni vrh 5 in Marija Topolovec, Ločice 51; Vinko Anžel, Kicar 19 in Milena Cuček, Gomilšakova 12; Ivan Štampar, Kog 92 in Romana Volgemut, Kog 92.

UMRLI SO:

Alojzija Majcenovič, Hrastovec 26, roj. 1903, umrla 18. julija 1977; Stefica Ečedin, Prešernova 2, roj. 1909, umrla 18. julija 1977; Maksimilijan Kunstek, Zakl 2, roj. 1920, umrl 19. julija 1977; Anton Vogrinec, Hajdoše 25, roj. 8. maja 1971, umrl 20. julija 1977; Franc Veršič, Bukovci 131, roj. 1909, umrl 23. julija 1977.

TEDNIK

Izdaje zavod za časopisno in radijsko dejavnost RADIO-TEDNIK 62260 Ptuj, Vošnjakova 6, poštni predal 99. Ureja uredniški odbor, glavni urednik MIHAEL GOREC, odgovorni urednik FRANC FIDERŠEK. Uredništvo in uprava Radio-Tednika telefon (062) 77-079 in 77-226. Celoletna naročnina znaša 150 dinarjev, za tujino 250 dinarjev. Žiro račun SOK Ptuj 62400-601-10649. Tiska CGP Mariborski tisk. Na podlagi zakona o obveščevanju proizvajalcev in storitev v prometu spada TEDNIK med proizvode, za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

POROKE:

Anton Kuraj, Zg. Sečovo 10 in Matilda Bedenik, Cerovec 45; Milan Pirš, Trstenjakova 5 in Kristina Sagadin, Trstenjakova 5;

Turnišče

Slikovito pročelje doma občanov

Dom občanov na Turnišču pri Ptujju, ki so ga obnovili s samopripevkom in lastnim delom in odprli lani, je pred dnevi dobil novo pročelje.

V počastitev letošnjih jubilejev je pročelje poslikal ptujski akademski slikar ALBIN LUGARIČ. Upodobil je 9 narodnih noš, ki simbolizirajo bratstvo, enotnost in prijateljstvo med narodi in narodnostmi socialistične Jugoslavije.

zk

Foto: JOS

Stiki z domačim okoljem so še kako potrebni

V prostorih komiteja občinske konference ZKS Ptuj, je bila v četrtek redna seja koordinacijskega odbora za vprašanja delavcev, ki so začasno zaposleni v tujini, odbor deluje pri predsedstvu občinske konference SZDL Ptuj. Osrednja tema pogovora, ki ga je vodil predsednik koordinacijskega odbora Jože Šegula, prisostvoval pa mu je še podpredsednik republiškega koordinacijskega odbora pri predsedstvu republiške konference SZDL — Martin, Zakonjšek, je bilo vprašanje navezovanja prijateljskih stikov ptujске občine z našimi delavci, ki živijo in delajo v Frankfurtu v Zvezni republiki Nemčiji in njihovim društvom SAVA.

O tem je tovariš ŠEGULA dejal: „Na današnji seji koordinacijskega odbora smo se dogovorili, da sprejemamo njihovo prošnjo in predlog po navezavi tesnejših stikov z društvom SAVA, o čemer se bomo morali v občini še temeljiteje pogovoriti in proučiti

vse njihove predloge ter najti najustreznejše oblike takšnega sodelovanja. Vključiti bomo morali tako samoupravne interesne skupnosti kot druge, ki so zainteresirani, da bodo imeli takšni stiki tudi nekoliko širši pomen v ohranjanju kulturnih vrednot naše domovine, nadaljnji rasti tega zelo aktivnega društva naših delavcev v tujini in podobno. Naš odbor zamisli podpira in bo vse potrebno čimprej prenesti ostalim dejavnikom v občini, ki bi naj postali bodoči koordinatorji in organizatorji sodelovanja z društvom SAVA.

Na tej seji koordinacijskega odbora za vprašanja delavcev, ki so na začasnem delu v tujini, smo tudi ugotovili, da nismo ustrezno kadrovsko organizirani, da bi lahko naše delo zadovoljivo opravljali. Prav zato smo sprejeli sklep, da bomo izvršnemu odboru OK SZDL predlagali, da ta naš odbor dopolni še s predstavniki interesnih skupnosti, delovnih

organizacij, banke, skupščine občine Ptuj, družbenopolitičnih organizacij in nekaterih drugih, ki bi jih to področje dela moralo zanimati. Le tako bo lahko odbor uspešno opravljal svoje programske naloge in zadolžitve.

Omenim še naj, da smo danes razpravljali tudi o predlogu slovenskega kluba MARIBOR, da bi v Ptujju organizirali prijateljsko srečanje delavcev, začasno zaposlenih v tujini in sicer iz območja ptujске in mariborske občine. Domenili smo se, da moramo pri tem pomagati tako Ptujčani kot mariborski koordinacijski odbor in oba občinska sindikalna sveta.”

Za izjavo smo zaprosili tudi podpredsednika koordinacijskega odbora za vprašanja delavcev začasno zaposlenih v tujini pri predsedstvu republiške konference SZDL — Martina Zakonjška, ki je povedal:

„Republiški koordinacijski odbor je že pred letom in pol sklenil, da predlaga vsem strukturam v re-

publiki in v občinah, da bi navezovali tesnejše stike z društvi v kateri so vključeni naši delavci ki so na začasnem delu v tujini. Naša želja je, da bi čimveč Slovencev, ki živijo v tujini povezali v kulturno prosvetna, športna in druga društva v želji, da se v njih srečujejo in da prek teh društev vzpostavljajo tudi neke pristnejše stike z okoljem iz katerega so, prišli, to je z občinami, krajevnimi skupnostmi in delovnimi organizacijami. Pri vsem tem nas je vodila želja, da bi vsaj mladi rod, ki živi v tujini — otroci naših delavcev čutil čimvečjo in globoko pripadnost domovini iz katere so njihovi starši. To smo tudi precej uspeli, saj imamo v tujini že prek 30 naših učiteljev, ki skrbijo za dopolnilni pouk. Delo teh ljudi seveda na različne kraje in razmere v njih, ni lahko. Imamo dežele, kjer so naši otroci že toliko asimilirani z okoljem, da jim je nujno potrebna pomoč pri poznavanju materinega jezika. Ravno zato, da bi ti otroci imeli širše možnosti stikov, bi se morali oddečki dopolnilnega pouka v tujini povezovati s šolami v matičnih občinah.

Naše stališče je, da bi imeli delavci v tujini čimtesnejši stik z bazo, krajem od koder so odšli, ne pa toliko v republiškem merilu, saj jim tako ne moremo dati tistih pristnih informacij, ki jih sami želijo in s tem tudi povezovalne s šolami in učnim kadrom, ki skrbijo za vzgojo naših otrok v tujini.”

m. šneberger

„Marela“, ki ni okusila dežja

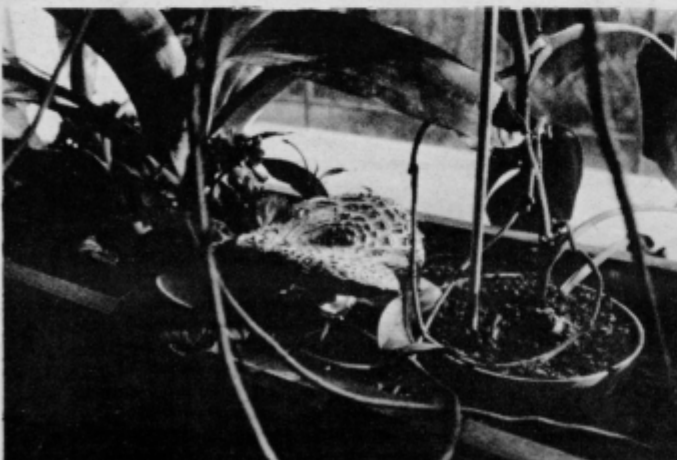
V stanovanju družine Golob v ulici Moše Pijade v Slov. Bistrici so bili že v začetku letošnjega maja nemalo presenečeni, ko so v

posodi za cvetje ugledali nenavadno „cvet“. Ko je ta v nekaj dneh dobil svojo pravo podobo pa so ugotovili, da jim je v stanovanju

zrasla goba. Sicer manj poučena gobarja sta ob sodelovanju z znanci ugotovila, da je bila to povrh še užitna, saj so „marela“ prav priljubljeni plen vnetih gobarjev. Tako ni čudno, da je tudi ta, ko je dorasla, končala na jedilniku družina Golob. Ob večji sta zrastle tudi dve manjši.

Nenavadnosti je ob tem bilo več, predvsem vprašanje, kako je ta gozdna rastlina zašla v stanovanje. Pri Golobovih so povedali, da so zemljo kupili v cvetličarni. Ni izključeno, da je bila pobrana iz humosa kje na gozdni jasi, kjer ima ta goba svoje domovanje.

Še nopolni mesec za tem, ko so pospravili prvo je zrastle na istem mestu že druga. Res je bila to zopet „marela“, toda takrat samo ena in mnogo večja od prejšnjih, saj meri 16 cm širine klobuka in je 18 cm visoka. Golobovi sedaj z zanimanjem pričakujejo še novi pomladek, saj je ta nenavadni rastlinski gost s sproščanjem trosov poskrbel, da ne bo zadnji. Besedilo in slika: Viktor Horvat

Goba v cvetličnem lončku, zrastle v nenavadni družini.